

496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet

a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról

A Kormány a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 93. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *d)*, *h)*-*s)* és *w)*-*y)* pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában, továbbá

a 3. § (1) és (2) bekezdése tekintetében a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvenymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 21. § *a)* és *d)* pontjában, 21/A. § *a)* és *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya kiterjed

a) a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben (a továbbiakban: Kötv.) meghatározott, a régészeti örökség, a műemléki érték és a kulturális javak védelmével kapcsolatos feladatok tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóságokra és feladatkörrel rendelkező intézményekre, szervezetekre és szervekre, valamint azok eljárásaira,

b) a régészeti örökség felderítésének és kutatásának követelményeire, a régészeti feltárás szabályaira,

c) védett műemléki érték felderítésével és kutatásával, valamint védelmével kapcsolatos követelményekre és szabályokra,

d) a kulturális javak védelmével kapcsolatos szabályokra.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

1. régészeti feladatellátás területi szakasza: a terület földrajzi adottságai, régészeti jellemzői, továbbá a beruházóval szerződő, feltárássra jogosult múzeum gyűjtőterülete, vagy ezek együttes figyelembevétele alapján a feltárási projekttervben meghatározott terület,

2. szabálytalan tevékenység: a kulturális örökségvédelem területén végzett olyan tevékenység, amelyet jogszabályban meghatározott követelmények és szempontok figyelmen kívül hagyásával, a tevékenységre vonatkozó szakmai szabályok, előírások vagy a kulturális örökség védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által közzétett szakmai irányítói ajánlások és irányelvek megsértésével végeznek,

3. tájképi jelentőségű régészeti lelőhely: olyan régészeti lelőhely, amely megjelenésével környezetének meghatározó tájképi eleme (így különösen erőd, erődítés, vár, templom maradványai, földvár, halomsír, kunhalom, a domborzatból kiemelkedő, többszörösen rétegzett tell-település),

4. területátadás: a régészeti feltárást követően a munkaterület kivitelezési tevékenységre állapotörögítő jegyzőkönyvvel történő átadása a beruházónak,

➡ 5. területátvétel: a régészeti feltárást megelőzően a földmunkával járó változtatással érintett munkaterületnek régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban, állapotörögztítő jegyzőkönyvvel történő átvétele a beruházótól.

➡ 3. Az örökségvédelmi hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv kijelölése

➡ 3. § (1) A Kormány a kulturális örökség védelmével (a továbbiakban: örökségvédelem) kapcsolatos hatósági feladatok ellátására örökségvédelmi feladatkörében

➡ a) örökségvédelmi hatóságként (a továbbiakban: hatóság) a c) és d) pontokban meghatározott feladatok kivételével az 1. mellékletben felsorolt járási (fővárosi kerületi) hivatalt (a továbbiakban: járási hivatal) az 1. mellékletben meghatározott illetékességi területtel,

➡ b) a járási hivatalok örökségvédelmi hatósági feladatellátásának törvényességi, szakszerűségi ellenőrzésére és az e rendeletben meghatározott hatósági feladatokra örökségvédelmi hatóságként országos illetékességgel Budapest Főváros Kormányhivatalát,

➡ c) a Kötv. 71. § (1) bekezdésében foglalt nyilvántartásokat vezető hatóságként országos illetékességi területtel a minisztert (a továbbiakban: nyilvántartást vezető hatóság),

➡ d) a Kötv.-ben és e rendeletben meghatározott feladatok tekintetében a kulturális javak hatóságaként országos illetékességi területtel a minisztert (a továbbiakban: kulturális javak hatósága)

➡ jelöli ki.

➡ (2) A fővárosi és megyei kormányhivatal örökségvédelemmel kapcsolatos feladatköreinek gyakorlásával összefüggésben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § f)-i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és szakszerűségi ellenőrzési hatásköröket szakmai irányító miniszterként a miniszter gyakorolja.

➡ (3) A Kötv. szerinti, jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.

➡ (4) A Magyar Államot megillető elővásárlási jog gyakorlására a Kötv. 86. § (3) bekezdésében meghatározott kormányrendeletben kijelölt örökségvédelmi szerv

➡ a) ingatlanok esetében a miniszter,

➡ b) kulturális javak esetében a kulturális javakkal kapcsolatos feladatai körében eljárva a miniszter.

4. Az örökségvédelmi tanácsadó testületek

➡ 4. § (1) A Kötv. 6. § (3) bekezdése szerinti szakmai tanácsadó testületek

➡ a) az Ásatási Bizottság a régészeti örökség,

➡ b) a Műemléki Tanácsadó Testület a műemléki érték,

➡ c) a Kulturális Javak Bizottsága a kulturális javak

➡ védelmének tekintetében.

➡ (2) Az Ásatási Bizottság a régészeti örökség védelmével kapcsolatos és egyéb szakmai döntések előkészítésében segíti a miniszter és a hatóságok munkáját. Az Ásatási Bizottság tizenegy tagú testület, amelynek

➡ a) egy tagját a Magyar Nemzeti Múzeum,

➡ b) egy tagját a Budapesti Történelmi Múzeum,

➡ c) két tagját a megyei hatókörű városi múzeumok,

➡ d) két tagját az a)-c) pont hatálya alá nem tartozó egyéb, régészeti gyűjtőkörrel rendelkező múzeumok,

➡ e) egy tagját a régészet szakon mesterképzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmények,

☞ f) egy tagját a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Régészeti Intézet, valamint

☞ g) egy tagját a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv

☞ javaslata alapján a kimagasló szakmai tapasztalattal rendelkező régész szakemberek közül két évre a miniszter kéri fel, további két tagját az ugyanezen feltételeknek megfelelő szakemberek közül 2 évre a miniszter kéri fel.

☞ (3) A Műemléki Tanácsadó Testület a műemléki érték védelmével kapcsolatos hatósági és egyéb szakmai döntések előkészítésében vagy szakértőként a hatósági eljárás során véleményével segíti a miniszter, valamint az örökségvédelmi és építésügyi hatóság munkáját. A Műemléki Tanácsadó Testület tizenegy tagból áll, amelynek

☞ a) egy tagját a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézete,

☞ b) egy tagját a műemlékvédelmi szakirányú továbbképzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,

☞ c) két tagját a művészettörténet szakon mesterképzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,

☞ d) egy tagját az okleveles restaurátorművész osztatlan képzés folytatására jogosult felsőoktatási intézmény,

☞ e) egy tagját a Magyar Építész Kamara,

☞ f) egy tagját a Magyar Építőművészek Szövetsége,

☞ g) két tagját az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság

☞ javaslata alapján a műemléki területen szakértői jogosultsággal vagy kimagasló elméleti és gyakorlati tapasztalattal rendelkező szakemberek közül két évre a miniszter kéri fel, további két tagját az ugyanezen feltételeknek megfelelő szakemberek közül 2 évre a miniszter kéri fel.

☞ (4) A Kulturális Javak Bizottsága a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági és egyéb szakmai döntések előkészítésében segíti a kulturális javak hatóságának munkáját és a miniszter egyéb szakmai feladatait. A Kulturális Javak Bizottsága nyolctagú testület, amelynek egy-egy tagját

☞ a) a Magyar Tudományos Akadémia,

☞ b) a Magyar Művészeti Akadémia,

☞ c) a Magyar Nemzeti Múzeum,

☞ d) az Országos Széchényi Könyvtár,

☞ e) a Szépművészeti Múzeum,

☞ f) a Magyar Nemzeti Levéltár, valamint

☞ g) a Magyar Műkereskedők és Galériák Országos Szövetsége

☞ javaslata alapján 2 évre a miniszter kéri fel, további egy tagját 2 évre a miniszter kéri fel.

II. FEJEZET

A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME

☞ 5. A nyilvántartott régészeti lelőhelyekre és a régészeti feltárás elvégzésére vonatkozó általános követelmények

☞ 5. § (1) A nyilvántartott régészeti lelőhelyen állapotromlással járó tevékenység csak a Kötv. és e rendelet alapján, valamint az e rendeletben meghatározott engedéllyel végezhető.

☞ (2) A nyilvántartott régészeti lelőhely állapotromlásának minősül a réteg vagy rétegsor átvágása, a történeti összefüggés megszüntetése, a régészeti leletek eredeti helyükről történő elmozdítása régészeti feltárás nélkül.

☞ (3) A földmunkával járó beruházással el kell kerülni

- a) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyet,
  - b) a nyilvántartott tájképi jelentőségű régészeti lelőhelyet és
  - c) az eredeti összefüggéseiben megmaradt, helyben és fizikai állapotromlás nélkül megőrzendő régészeti emléket.
- (4) A lelőhely állapotváltozásával járó régészeti feltárás esetén előnyben kell részesíteni az eredeti rétegsort és történeti összefüggést tartalmazó lelőhelyrész megtartását.
- **6. §** (1) A régészeti feltárást végző vagy megelőző feltárás esetén a régészeti feladatellátásra a beruházóval szerződő intézmény vagy a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv gondoskodik
- a) a feltárás megkezdésének bejelentéséről
  - aa) engedélyköteles feltárás esetén a 2. mellékletben meghatározott adattartalmú formanyomtatványon a régészeti feltárás megkezdése előtt két nappal,
  - ab) bejelentésköteles feltárás esetén a 13. § (1) bekezdésében meghatározott módon,
  - b) a régészeti feltárás jogszabálynak, valamint a miniszter által közzétett szakmai irányelveknek megfelelő elvégzéséről,
  - c) a feltárási naplónak a munkavégzés idején a feltárási helyszínen való őrzéséről,
  - d) a feltárt régészeti örökség őrzéséről, az elsődleges leletfeldolgozásról, a leletek végleges múzeumi befogadásáról, valamint a feltárás eredményének tudományos feldolgozásáról,
  - e) a feltárási munkálatok szünetelése esetén a feltárt régészeti emlékek ideiglenes állagmegóvásáról, biztonságáról,
  - f) tervátsatás és mentő feltárás esetén a feltárás befejezése után a rendeltetésszerű és biztonságos, az élet- és balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használathoz szükséges tereprendezési munkák elvégzéséről, és
  - g) a feltárás helye szerinti gyűjtőterülettel rendelkező múzeum értesítéséről, ha a feltárást más feltárással jogosult intézmény vagy 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv (a továbbiakban együtt: feltárással jogosult intézmény) végzi.
- (2) Az engedélyköteles régészeti feltárás az (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti bejelentést követő második napon megkezdhető.
- (3) A bejelentésköteles régészeti feltárás az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti bejelentést követő ötödik napon megkezdhető a hatóság eltérő rendelkezése hiányában.
- (4) A régészeti feltárás nem minősül építési tevékenységnek.
- **7. §** (1) Régészeti feltárást csak
- a) szakirányú mesterfokozattal,
  - b) szakirányú mesterfokozattal egyenértékű okleveles régész szakképzettséggel,
  - c) szakirányú mesterfokozattal egyenértékű, bölcsészettudomány képzési területen szerzett végzettséggel és régészeti specializációval
- rendelkező, vagy
- d) régészet tárgyban doktori fokozatot szerzett,
- továbbá a feltárást végző vagy a feltárásba bevont intézménnyel - nagyberuházás esetén a bevont intézménnyel - munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló régész vezethet.
- (2) A régészeti feltárást vezető régésznek (a továbbiakban: feltárásvezető) - a mentő feltárás kivételével - a feltárási engedély iránti kérelemben megjelölt feladatellátáshoz szükséges speciális szakirányú ismeretekkel és megfelelő feltárási gyakorlattal kell rendelkeznie.
- (3) Megfelelő feltárási gyakorlatnak minősül a szakirányú mesterfokozat vagy szakképzettség megszerzését követően a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározott számítási módszer alapján az adott korszakot érintő feltárás vezetőjeként vagy a feltárási dokumentációban megnevezett munkatársként szerzett legalább 12 pont értékű szakmai gyakorlat.

➡(4) A feltárássra jogosult intézmény csak olyan régészt bízhat meg feltárás vezetésével, aki korábbi tevékenysége során a jogszabályban meghatározott dokumentációs kötelezettségeit teljesítette.

➡(5) A feltárásvezetőnek az egyes feltárási munkafolyamatok elvégzésében történő akadályoztatása esetén az engedélyes köteles a helyettesítésről az (1)-(4) bekezdésben foglaltaknak megfelelő módon gondoskodni.

➡(6) A feltárásvezető köteles

➡a) a régészeti feltárás, különösen a próba- és a teljes felületű feltárás esetén a régészeti feltárás vezetésével kapcsolatos feladatokat személyesen a helyszínen irányítani,

➡b) a feltárási naplót naprakészen, a munkálatokkal egy időben úgy vezetni, hogy annak alapján a feltárás célkitűzései, addigi menete és eredményei követhetők legyenek, valamint

➡c) a szakmai követelményeknek megfelelő dokumentációt elkészíteni.

➡(7) Több korszakot érintő régészeti feltárás esetén az (1) bekezdés szerinti szakképzettséggel és a (3) bekezdés szerinti feltárási gyakorlattal rendelkező munkatársat vagy konzulenszt kell bevonni a régészeti feladatellátásba.

➡8. § A 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv előkészíti a régészeti feltárás szakmai irányelveit, amelyeket minden év február 28-ig megküld a miniszternek. Az elfogadott szakmai irányelveket a miniszter a honlapján minden év április 30-ig közzéteszi.

➡9. § (1) Régészeti feltárássra alkalmas napnak minősül az a munkanap, amelyen az időjárás és a talajviszonyok, továbbá egyéb körülmények nem akadályozzák meg a feltárási tevékenységet.

➡(2) Az (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel régészeti feltárássra alkalmatlan különösen az a nap, amelyen a feltárási tevékenységet

➡a) a talaj fagyott állapota, nedvességtartalma, a belvíz vagy a talajvíz szintje,

➡b) a csapadék mennyisége vagy jellege, vagy

➡c) a rendkívüli időjárással összefüggő esemény miatt elrendelt riadó

➡megakadályozza.

➡10. § (1) A régészeti feltárásról jelentést kell készíteni, mely tartalmazza

➡a) a 3. mellékletben meghatározott tartalmú lelőhely-bejelentő adatlapot,

➡b) a szöveges ismertetést és

➡c) a feltárás helyszínrajzát, mely tartalmazza a kutatott lelőhely ismert kiterjedésének körvonalát és a feltárt, kutatott terület zárt alakzatként ábrázolt határát a térképlapon olvashatóan feltüntetett koordinátákkal.

➡(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti adatlapot minden lelőhelyről külön kell kitölteni.

➡(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti szöveges ismertetés tartalmazza:

➡a) engedélyhez kötött feltárás esetén a feltárási engedély számát vagy az arra történő utalást, hogy a feltárás nem tartozik az engedélyezési körbe, országos jelentőségű védett természeti területen végzett régészeti feltárás esetén a természetvédelmi hatóság által kiadott engedély számát,

➡b) a lelőhely nyilvántartási azonosítóját,

➡c) a feltárás menetét, a feltárás eredményeinek rövid összefoglalását,

➡d) a feltárt terület nagyságát,

➡e) a leletek elhelyezését,

➡f) a lelőhely feltárás utáni állapotáról szóló adatokat,

➡g) az alkalmazott módszereket, továbbá

➡h) az előkerült leletek összefoglaló ismertetését.

➡(4) A jelentés egy-egy példányát a feltárás befejezését követő harminc napon belül meg kell küldeni

➡a) papír alapon és elektronikus adathordozón

➡aa) a hatóságnak,

➡ab) a nyilvántartást vezető hatóságnak és

➡ac) a Magyar Nemzeti Múzeumnak,

- ☞ b) elektronikus adathordozón
- ☞ ba) a területileg érintett megyei hatókörű városi múzeumnak, ha a feltárást más feltárásra jogosult intézmény végezte,
- ☞ bb) a gyűjtőterületén érintett területi múzeumnak, ha a feltárást más feltárásra jogosult intézmény végezte, valamint
- ☞ bc) a területi és természetvédelmi hatóságnak és a működési területével érintett nemzeti park igazgatóságának, ha a feltárás országos jelentőségű védett természeti területen történt.

☞ (5) A jelentés további egy példányát abban az intézményben kell elhelyezni, amely a feltárási engedélyt kapta.

☞ **11. § (1)** A feltárási dokumentáció tartalmazza:

- ☞ a) a feltárási naplót,
- ☞ b) régészeti bontómunka esetén a legkisebb bontási egységekre (jelenség, réteg) vonatkozó adatlapokat,
- ☞ c) a munkálatok során készült valamennyi feljegyzést,
- ☞ d) az azonosított vagy feltárt régészeti jelenségeket és azok környezetét megőrkítő fotódokumentációt, méretarányos alap- és metszetrajzot, Egységes Országos Vetületi (a továbbiakban: EO) rendszerben készült helyszínrajzot és térképet, valamint mindezek listáit,
- ☞ e) bármilyen technikával rögzített adatot,
- ☞ f) a régészeti leletek elsődleges leletfeldolgozásáról és muzeális intézménybe történő végleges befogadásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott tartalmú dokumentációját.

☞ (2) A feltárási napló a régészeti feltárás alapdokumentuma, amelynek első részében a feltárás időpontját, a feltárásban közreműködők létszámát, a feltárás menetét befolyásoló körülményeket, a régészeti feltárásra alkalmas és alkalmatlan napokat, a második részében a szakmai megfigyeléseket, feljegyzéseket kell a feltárás megkezdésétől a befejezéséig folyamatosan vezetni a feltárás módszerétől függően.

☞ (3) A feltárási dokumentáció egy-egy példányát a feltárás befejezésétől számított egy éven belül meg kell küldeni

- ☞ a) papír alapon és elektronikus adathordozón
- ☞ aa) a nyilvántartást vezető hatóságnak,
- ☞ ab) a Magyar Nemzeti Múzeumnak,
- ☞ ac) a leletanyagot véglegesen befogadó múzeumnak,
- ☞ b) elektronikus adathordozón
- ☞ ba) a hatóságnak,
- ☞ bb) a területileg érintett megyei hatókörű városi múzeumnak, ha a feltárást más feltárásra jogosult intézmény végezte, valamint
- ☞ bc) a gyűjtőterületén érintett területi múzeumnak, ha a feltárást más feltárásra jogosult intézmény végezte.

☞ **12. § (1)** A jelentés és a feltárási dokumentáció beérkezéséről a nyilvántartást vezető hatóság igazolást bocsát ki. Ha a jelentés vagy a feltárási dokumentáció hiányos, a feltáró intézményt határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel.

☞ (2) A nyilvántartást vezető hatóság az Ásatási Bizottság bevonásával ellenőrzi a jelentés és a feltárási dokumentáció szakmai tartalmát.

☞ 6. Bejelentésköteles feltárási tevékenységek, valamint a fémkereső műszer hivatás gyakorlásához szükséges használatának bejelentése

☞ **13. § (1)** A Kötv. 20. § (2) bekezdésében megjelölt tevékenységet annak megkezdése előtt legalább öt nappal be kell jelenteni lelőhelyenként

- ☞ a) elektronikus úton a hatóságnak, valamint
- ☞ b) országos jelentőségű védett természeti terület esetén a működési területével érintett nemzeti park igazgatóságának.

☞(2) Fémkereső műszer hivatás gyakorlásához szükséges használatának minősül, ha a fémkereső műszer használója hitelt érdemlően bizonyítja, hogy feladatainak ellátásához szükséges a fémkereső műszer. Hitelt érdemlő bizonyításnak számít a munkaköri leírás, a cégszerűen aláírt megbízás vagy megrendelés.

☞(3) Fémkereső műszer hivatás gyakorlásához szükséges használata:

☞a) feltárássra jogosult intézmény által fémkereső műszerrel végzett lelet- és lelőhely-felderítés,

☞b) a hadtörténeti örökség kutatására miniszteri rendeletben kijelölt örökségvédelmi szerv által fémkereső műszerrel végzett hadtörténeti örökségi helyszín felderítése,

☞c) tervszerű lőszermentesítés,

☞d) közmű-nyomvonal keresése,

☞e) háborús kegyelettel összefüggő feltárás, exhumálás.

☞(4) A Kötv. 20/A. §-át és e rendeletnek a fémkereső műszer használatára vonatkozó rendelkezéseit a bűnüldöző és nyomozó szervek feladatellátására, valamint a tűzszerkezeti tevékenységre nem kell alkalmazni.

☞(5) A (3) bekezdés a) pontja esetében a bejelentést a 4. mellékletben meghatározott adattartalommal kell megtenni.

☞(6) A (3) bekezdés b)-c) pontja esetében a bejelentésnek tartalmaznia kell

☞a) a fémkereső műszer használatával érintett terület egyértelmű lehatárolását EOV rendszerben készült térképen,

☞b) a fémkereső műszer használatának tervezett idejét,

☞c) a fémkereső műszer használójának igazolását arról, hogy feladatainak ellátásához szükséges a fémkereső műszer,

☞d) az alkalmazni tervezett fémkereső műszer típusának megnevezését és leírását.

☞(7) A (3) bekezdés a) pontja szerinti tevékenység végzése során az (1) bekezdés a) és b) pontjában megjelölt szervnek a 41. § (3) bekezdése szerinti tudomásulvételtől szóló értesítést a tevékenység végzője köteles a tevékenység végzése során magánál tartani, és a fémkereső műszer használatának ellenőrzésére jogosult szerv felszólítására bemutatni.

7. A megelőző feltárás részletes szabályai

☞**14. §** Megelőző feltárás esetén a régészeti feltárás elvégzésére vonatkozó általános követelményeket a 15-18. §-ban foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

☞**15. §** Megelőző feltárás előkészítése során a beruházó köteles a feltárássra jogosult intézmény rendelkezésére bocsátani:

☞a) az érintett területek azonosításra és területszámításra alkalmas adatait,

☞b) a beruházás helyszínrajzát, a meglévő és tervezett közművek nyomvonalát,

☞c) a beruházás alapozási terveit,

☞d) a földfelszín alatti munkák műszaki leírását,

☞e) a tereprendezésre vonatkozó adatokat,

☞f) a kivitelezés megkezdésének tervezett időpontját,

☞g) - a Kötv. 7. § 20. pont c) alpontja kivételével - nyilatkozatot arról, hogy a beruházás nagyberuházásnak minősül-e,

☞h) nagyberuházás esetén nyilatkozatot a beruházás teljes bekerülési költségének tervezett összegéről, és

☞i) a beruházás építési engedélyét, ha az rendelkezésre áll.

☞**16. §** (1) Megelőző feltárás esetén a régészeti feladatellátás költségeire vonatkozó költségbecslést a feltárássra jogosult intézmény az alábbi tartalmi elemekkel készíti el:

☞a) a megelőző feltárás hatósági határozatban előírt módszere,

☞b) a megelőző feltárás előírt módszerének részét képező régészeti feladatellátás,

☞c) a résztvékenységek egységnyi költsége mind területegység, mind időegység alkalmazása esetén,

☞d) az egységre nem vetíthető résztvékenységek tételes költsége,

☞e) az egységnyi költség mértékét befolyásoló tényezők, így különösen: régészeti rétegek várható száma, réteg jelentkezésének mélysége, rétegsor mélysége, régészeti emlékek várható száma, kiterjedése, leletsűrűség,

☞f) a járulékos (infrastrukturális, logisztikai, koordinációs) költségek,

☞g) az elsődleges leletfeldolgozás költségei, legfeljebb a régészeti feltárás költségeinek harminc százaléka.

☞(2) A régészeti feladatellátás költségeire alkalmazható legmagasabb hatósági árat az 5. melléklet tartalmazza.

☞(3) A régészeti feladatellátás költségeire alkalmazható árak tartalmazzák a feltárást végző intézmény vagy a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv (a továbbiakban együtt: feltárást végző intézmény) működési költségeinek a feltárással eső hányadát, amely legfeljebb 15%.

☞(4) Az elfedés lehetőségét vizsgáló talajtani fúrások költségeinek meghatározása a beruházóval egyeztetett költségtétel alapján történik.

☞17. § (1) Megelőző feltárás esetén a régészeti feladatellátásra irányuló szerződésnek tartalmaznia kell:

☞a) a feltárás pontos helyét az azonosításra alkalmas adataival és térképi megjelölésével, a régészeti lelőhely nyilvántartási azonosítóját,

☞b) a feltárás tárgyát és a módszereit,

☞c) a szerződő felek közötti kapcsolattartók nevét, beosztását, munkahelyét,

☞d) a megelőző feltárás 16. §-ban foglaltak alapján meghatározott költségei folyósításának módját és ütemezését,

☞e) a régészeti feltárás terepi munkarészének időtartamát, befejezésének időpontját,

☞f) a különleges munkavégzési körülmények esetére vonatkozó rendelkezéseket,

☞g) a megelőző feltáráshoz kapcsolódó földmunkával kapcsolatos rendelkezéseket, valamint

☞h) a régészeti feladatellátás megkezdéséhez szükséges előlegnek a felek megállapodása szerinti összegét,

☞i) a tételes költségelszámolás módját és határidejét.

☞(2) Ha a hatóság a beruházás engedélyezése során előírta a megelőző feltárás módját, akkor a szerződésben az előírtaktól eltérni csak a hatóság hozzájárulásával lehet.

☞18. § (1) Megelőző feltárás esetén az engedélyes köteles:

☞a) a régészeti feladatellátást a műszaki és gazdaságossági követelményeknek megfelelően a legnagyobb gondossággal elvégezni,

☞b) a régészeti munkavégzésre alkalmas munkaterület területátvételi állapotrögzítő jegyzőkönyvvel átvenni,

☞c) a feltárást követően a munkaterületet a beruházónak területátadási állapotrögzítő jegyzőkönyvvel átadni.

☞(2) A megelőző feltárás a terület régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban történő átvételét követően kezdhető meg. A felmerülő zöldkár rendezése a beruházó feladata.

☞(3) Régészeti munkavégzésre alkalmas állapotúnak minősül a terület, ha

☞a) a beruházási területen belüli feltárandó régészeti lelőhely kijelölése - legfeljebb 50 méteres távolságban elhelyezett, jól látható, egyértelműen megjelölt karókkal - megtörtént, a kitűzött pontok koordinátáit tartalmazó kitűzési jegyzőkönyvet és kitűzési vázrajzot papír alapon és EOV rendszerben készült digitális térkép (állomány) formájában a feltárást végző intézménynek a beruházó átadta,

☞b) megtörtént a fakitermelés, bozót-, nád-, cserje- és egyéb növényzet irtása, a szántóföldi növényzet betakarítása vagy irtása,

☞c) építmény, építési, bontási vagy a hulladékról szóló törvény szerinti veszélyes hulladék, továbbá egyéb jelentős méretű vagy mennyiségű tárgy nem található a munkaterületen,

→d) a közművezetékek terepi kijelölése megtörtént, leíró és térképes dokumentációját (beleértve - ha rendelkezésre áll - az EOV rendszerben készült állományt is) a feltárást végző intézménynek a beruházó átadta, vagy ha nincs közművezeték a területen, és annak védőtávolsága sem érinti a területet és a beruházó átadta a közműszolgáltató nyilatkozatát a feltárást végző intézménynek,

→e) a lőszer- és a tűzszerészeti vizsgálat és mentesítés megtörtént, és a lőszermentesítés minőségbiztosítási jegyzőkönyvét a feltárást végző intézménynek a beruházó átadta,

→f) az emberre és környezetre veszélyt jelentő anyagok felderítése megtörtént, annak minőségbiztosítási jegyzőkönyvét a feltárást végző intézménynek a beruházó átadta,

→g) a megelőző feltáráshoz kapcsolódóan földdepók létesítése szükséges, azok - ha lehetséges - a régészeti feltárással érintett területen kívül kijelölésre kerültek a feltáráshoz jogosult intézmény javaslata alapján - a feltáráshoz vonatkozó szerződésben meghatározott eltérő rendelkezés hiányában - oly módon, hogy azok a régészeti lelőhely esetlegesen nem ismert, a beruházás miatt a későbbiekben feltárandó részeit ne fedjék el, ugyanakkor a feltáráshelyétől ne legyenek a szükségesnél távolabb, valamint

→h) a beruházó biztosítja a feltárandó terület megközelíthetőségét a feltárást végző intézmény számára.

→(4) Ha a feltáráshoz beépített ingatlanon vagy a telekhatáron álló épülettel közvetlenül szomszédos területen - különösen történeti településmag területén - történik, akkor a területátvételi állapotrögzítő jegyzőkönyvnek ki kell térnie a meglévő épületrészek megőrzésének szempontjaira is. Ilyen esetben a régészeti feltárási módszerek és technikák alkalmazása során figyelemmel kell lenni az építmények tartószerkezeti sajátosságaira.

→(5) A régészeti feltárást követő területátadás során felvett állapotrögzítő jegyzőkönyv tartalmazza:

→a) a régészeti lelőhely feltárt részének méretét és elhelyezkedését,

→b) a régészeti lelőhely ismert, de fel nem tárt, elfedett részének méretét és elhelyezkedését,

→c) a feltárást végző intézmény nyilatkozatát a régészeti lelőhely állapotáról és az elfedés régészeti előkészítéséről, valamint

→d) az a) és b) pontban meghatározottak ábrázolását EOV rendszerben készült digitális térképen.

→(6) A feltárási naplóban rögzíteni kell a területátvétel és a területátadás tényét. A területátvételi és a területátadási állapotrögzítő jegyzőkönyv a feltárási dokumentáció részét képezi.

→19. § (1) Ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé, akkor - legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig - az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

→(2) Az (1) bekezdés szerinti régészeti bontómunka megkezdését a 2. mellékletben meghatározott adattartalommal a hatóságnak be kell jelenteni.

→(3) A régészeti bontómunka részét képező tevékenységek nem minősülnek kézi földmunkának.

→20. § (1) A feltáráshoz befejezése után az építési helyszín kivitelezési tevékenység végzésére való alkalmassá tétele, illetve az ingatlan rendeltetésszerű és biztonságos, az élet- és balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használatához szükséges tereprendezési munkák elvégzése megelőző feltáráshoz a beruházó feladata.

→(2) A kivitelezés földmunkáit régészeti megfigyelés mellett, a feltáráshoz vezetőjének irányításával kell végezni.

➡(3) Ha a megelőző feltárást szükségessé tevő beruházás bármilyen okból meghiúsul vagy szünetelésének időtartama a feltárást felfüggesztésétől vagy befejezésétől számítva meghaladja az egy évet, a beruházó köteles az ingatlan korábbi használatának megfelelő állapotot helyreállító tereprendezési munkák elvégzéséről és a feltárt régészeti emlékeknek a hatóság által előírt állagmegóvásáról gondoskodni.

➡(4) Ha a beruházás vagy a feltárást végző intézménynek fel nem róható okból kerül sor, a feltárt régészeti emlékek ideiglenes állagmegóvásáról, biztonságáról, őrzéséről a feltárást végző intézmény a beruházó költségére köteles gondoskodni.

➡8. A nagyberuházással kapcsolatos régészeti feladatellátás általános szabályai

➡21. § (1) Nagyberuházással kapcsolatos régészeti feladatellátás esetén a régészeti feltárást elvégzésére vonatkozó általános követelményeket és a megelőző feltáráshoz vonatkozó szabályokat a 22-29. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

➡(2) A nagyberuházáshoz kapcsolódóan létesített anyagnyerőhely vagy célkitermelő-hely vonatkozásában a nagyberuházás esetén folytatott régészeti feltáráshoz vonatkozó rendelkezéseket csak akkor kell alkalmazni, ha az anyagnyerőhely vagy a célkitermelő-hely létesítése nagyberuházásnak minősül.

➡(3) A rendelkezésre álló örökségvédelmi hatástanulmány vagy próbafeltárást nélkül készült előzetes régészeti dokumentáció esetén a hatóság dönt arról, hogy az alkalmas-e az elvégzendő régészeti feladatellátás módjának, valamint idő- és költségvonzatának meghatározására. A hatóság - a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv véleményének kikérésével, ésszerű határidő kitűzésével - előírja a hiányzó munkarészek pótlását vagy új előzetes régészeti dokumentáció elkészítését.

➡22. § (1) Egyszerűsített előzetes régészeti dokumentáció készíthető, ha

➡a) a nyomvonalas létesítmény esetén a tervezett földmunkák által érintett terület szélessége nem éri el a 3,5 métert,

➡b) nem nyomvonalas létesítmény esetén a régészeti lelőhely földmunkával érintett területe nem éri el az 1000 m²-t,

➡c) a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv rendelkezésére álló tervezési és régészeti adatok alapján megállapítható, hogy a beruházás során végzett földmunka nem éri el a régészeti örökség jelentkezésének felső síkját vagy a beruházás megvalósításának módja nem veszélyezteti a régészeti jelenségeket, vagy

➡d) az előzetes régészeti dokumentáció készítése során elvégzett roncsolásmentes vizsgálatok eredményei vagy a beruházás jellege próbafeltárást végzését nem indokolják.

➡(2) Egyszerűsített előzetes régészeti dokumentáció készítésére - a próbafeltárást végzésének kivételével - a Kötv. 23/C. §-át kell alkalmazni.

➡23. § (1) Az előzetes régészeti dokumentáció keretében a próbafeltárást az akadályozó körülmény megszűnését követően kell elvégezni, ha

➡a) a próbafeltárást építmény, aszfalt vagy térburkolat, közművezeték, termelői vezeték, engedélyhez kötött magánvezeték, vízzel vagy vegetációval való fedettség miatt részben sem lehetséges, vagy

➡b) az érintett ingatlannal a beruházó nem jogosult rendelkezni, és az ingatlannal rendelkezni jogosult nem járul hozzá a próbafeltárást elvégzéséhez.

➡(2) Az előzetes régészeti dokumentáció keretében végzett próbafeltárást bejelentéséhez mellékelni kell:

➡a) a próbafeltáráshoz kapcsolódó szerződést,

➡b) a beruházó arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a beruházás nagyberuházásnak minősül, és

➡c) a beruházásnak a Kötv. 23/F. § (4) bekezdése alapján tervezett teljes bekerülési költségének tervezett összegéről szóló nyilatkozatot.

☞(3) A próbafeltárás a bejelentés megtételére a 13. § (1) bekezdésben előírt határidő leteltét követően kezdhető meg, ha

☞a) jogszabály alapján egyéb engedélyre nincs szükség,

☞b) a próbafeltárás területe a 18. § (3) bekezdése szerint régészeti munkavégzésre alkalmas állapotban van, és

☞c) a hatóság a tevékenység végzése ellen nem emelt kifogást.

☞(4) Az előzetes régészeti dokumentáció keretében végzett próbafeltáráshoz kapcsolódó földmunka elvégzéséről a beruházó költségén a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv gondoskodik.

☞(5) A 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv a próbafeltárás végzésébe a Kötv. 22. § (5) bekezdés b) pontja szerint köteles bevonni a gyűjtőterületén érintett területi múzeumot vagy a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeumot (e szakasz tekintetében a továbbiakban együtt: érintett múzeum), ha az előzetes régészeti dokumentáció keretében végzett próbafeltárást saját kapacitásával nem tudja elvégezni. Ha az érintett múzeum a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv megkeresésére öt napon belül nem válaszol, vagy a válaszában foglaltak nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak, akkor a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv az akkreditált, feltáráshoz jogosult intézményeknek a 25. § szerinti meghatározott sorrendben történő bevonásával gondoskodhat a régészeti feladatellátás elvégzéséről.

☞(6) A 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv

☞a) akkreditált szervezetet csak geodéziai és térinformatikai feladatok elvégzésébe vonhat be,

☞b) nem akkreditált szervezetet csak a régészeti feladatellátásnak nem minősülő gépi és kézi földmunkába vonhat be.

☞24. § (1) A nagyberuházás egészére egy feltárási projekttervet kell készíteni.

☞(2) Ha a nagyberuházás több megye területét érinti, akkor a régészeti feladatellátás területi szakaszait megyei bontásban kell meghatározni. Feltárási projektterv a nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feladatellátás területi szakaszaira külön is készíthető.

☞(3) A feltárási projektterv készítése során az elfedés alkalmazása tekintetében figyelembe kell venni, hogy ha a kivitelezés során eltávolítandó talajréteg alsó síkja és a régészeti emlékek jelentkezésének felső síkja között a régészeti lelőhely, lelőhelyrész vagy régészeti emlék megóvását biztosító magasságú és konzisztenciájú intakt földréteg

☞a) marad, elfedést nem kell alkalmazni,

☞b) nem marad, a Kötv. 23/E. § (8) bekezdése alapján alkalmazható elfedés.

☞(4) A feltárási projekttervnek tartalmaznia kell a régészeti feltáráshoz kapcsolódó földmunka becsült mennyiségét.

☞(5) A feltárási projektterv készítése során az Ásatási Bizottság szakmai véleménye kérhető különösen

☞a) több megyét érintő nagyberuházás,

☞b) elfedés alkalmazására irányuló javaslat és

☞c) nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás (a továbbiakban: közlekedési infrastruktúra-beruházás) területi szakaszának meghatározása

☞esetén.

☞(6) A feltárási projekttervet tartalmazó teljes előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

☞(7) A hatóság megvizsgálja, hogy a benyújtott előzetes régészeti dokumentáció a földmunkával járó teljes tevékenységre vonatkozóan készült-e.

➡(8) A hatóság a beruházás műszaki adatainak a régészeti érintettség szempontjából lényeges megváltozása vagy a beruházás helyszínének részleges megváltozása esetén a feltérési projektterv módosítását írhatja elő.

➡(9) A beruházás helyszínének teljes megváltoztatása örökségvédelmi szempontból új beruházásnak minősül, mely esetben a beruházónak új feltérési projekttervet kell készítenie.

➡**25. §** (1) Nagyberuházást megelőző feltérést a régészeti feladatellátás megyére kiterjedő területi szakaszán a közlekedési infrastruktúra-beruházás kivételével

➡*a)* az akkreditált megyei hatókörű városi múzeum, Budapesten a Budapesti Történelmi Múzeum, ha akkreditált,

➡*b)* az *a)* pont szerinti akkreditált intézmény hiányában országos akkreditációt nyert intézmény az elért pontszámok sorrendje szerint,

➡*c)* a *b)* pont szerinti akkreditált intézmény hiányában a nagyberuházás helye szerinti megyével szomszédos megyék akkreditált megyei hatókörű városi múzeumai közül a nagyberuházás helye szerinti megyére akkreditált intézmény az elért pontszámok sorrendje szerint,

➡*d)* a *c)* pont szerinti akkreditált intézmény hiányában a megyére akkreditált egyéb intézmény az elért pontszámok sorrendje szerint,

➡*e)* az *a)*-*d)* pontban meghatározott intézmény hiányában a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv végez.

➡(2) Az (1) bekezdés szerinti akkreditált, feltérásra jogosult intézmény hiányának kell tekinteni az intézmény kapacitáshiányát is.

➡(3) Akkreditált intézmény igazolt kapacitáshiányának tekinthető, ha

➡*a)* az intézmény által az akkreditációs eljárás során igazolt valamennyi saját kapacitás cégszerű aláírással igazoltan nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feladatellátásban vesz részt, ezért nem áll rendelkezésre,

➡*b)* az akkreditált intézmény nyilatkozik arról, hogy a nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feladatellátást a Kötv. 23/F. § (9) bekezdése szerinti költséghatáron belül nem tudja elvégezni.

➡(4) Ha az (1) bekezdés szerinti akkreditált, feltérásra jogosult intézmény igazolt kapacitáshiánya nem áll fenn, akkor a nagyberuházást megelőző régészeti feltérést kötelese elvégezni.

➡(5) Ha az (1) bekezdés szerinti feltérásra jogosult akkreditált intézmény a (4) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, akkreditációját vissza kell vonni, és újabb akkreditáció iránti kérelmet három éven belül nem nyújthat be.

➡**26. §** (1) Közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv

➡*a)* a régészeti előkészítési és koordinációs feladatai körében ellátja a Kötv. 23/G. § (1a) bekezdése szerinti feladatokat,

➡*b)* vállalhatja a régészeti feladatellátáshoz kapcsolódó földmunka elvégzését a beruházó költségén.

➡(2) Közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén akkreditált szervezet csak a geodéziai és térinformatikai feladatok elvégzésébe vonható be.

➡(3) A 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv Kötv. 23/G. § (1c) bekezdése szerinti megkeresésére a feltérő intézmény vagy akkreditált szervezet öt napon belül válaszol.

➡**27. §** (1) A beruházó és a feltérést végző intézmény a megelőző feltérásra vonatkozó szerződést a feltérési projektterv adataira figyelemmel köti meg.

➡(2) Ha a feltérési projektterv elfedést tartalmaz, a régészeti feladatellátásra irányuló szerződésnek tartalmaznia kell az elfedésre vonatkozó rendelkezéseket is.

➡(3) A kivitelezés során a földmunkákkal érintett, és egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani.

➡(4) A szerződésben a régészeti feladatellátásra, valamint a hatósági eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtására meghatározott határidők késedelmes teljesítése esetére a feltárást végző intézményt terhelő kötbért kell kikötni. A kötbér mértéke - ettől eltérő megállapodás hiányában - a régészeti feladatellátás nettó díjának a késedelem időtartamára számított napi egy százaléka, legfeljebb azonban tizenöt százalék.

➡**28. §** (1) Elfedésre olyan műszaki megoldás alkalmazható, amely biztosítja a lelőhely tartós állapotmegóvását mind a kivitelezés során jelentkező, mind a kivitelezés megvalósulása után fellépő fizikai és kémiai hatásoktól.

➡(2) Elfedésre alkalmazható műszaki megoldás különösen a bolygatatlan régészeti rétegek és a kivitelezéssel érintett rétegek elválasztása

➡a) szigetelőréteggel,

➡b) teherelosztó szerkezettel vagy

➡c) teherelosztásra alkalmas anyagú, vastagságú és szilárdságú takaróréteggel.

➡(3) Az elfedés során alkalmazandó megoldás kiválasztásakor figyelemmel kell lenni az adott helyszín talajtani és egyéb környezeti viszonyaira, a beruházás kiviteli terveire, valamint a régészeti lelőhely jellegére.

➡(4) Elfedésnek csak az a megoldás minősül, amelynek célja az érintett régészeti lelőhely, lelőhelyrész vagy régészeti emlék megóvása. Nem minősülnek elfedésnek az egyéb célok érdekében végzett - különösen a beruházás során megvalósítandó építmény teherhordó szerkezetének kialakítását szolgáló - hasonló munkálatok. Ha az építmény teherhordó szerkezetének kialakítását szolgáló műszaki megoldás megfelel a (2) és a (3) bekezdésben foglaltaknak, elfedésre szolgáló műszaki megoldást nem kell alkalmazni.

➡(5) Az elfedés régészeti előkészítését végző régész köteles az elfedést megelőző termőréteg-letermelést is figyelemmel kísérni, és ha a régészeti leletek jelentkezésének az előzetes régészeti dokumentáció, illetve a próbafeltárások során meghatározott felső síkjánál magasabban kerül elő régészeti lelet vagy emlék, annak feltárását a régészeti megfigyelés keretén belül elvégezni.

➡**29. §** A közlekedési infrastruktúra-beruházás kivételével, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül a hatóság helyszíni szemle alapján dönt.

➡ 9. A régészeti leletek és emlékek elhelyezése, megőrzése

➡**30. §** (1) A feltárás során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék előkerülését a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék megtartására a feltárást végző intézmény javaslatot tehet a hatóságnak.

➡(2) Az (1) bekezdés szerint bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül a hatóság helyszíni szemle alapján dönt.

➡(3) Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen - eredeti helyükön - megőrzendő régészeti emlékeket.

➡(4) Az elsődleges leletfeldolgozást a feltárási dokumentáció benyújtásáig el kell végezni. Az elsődleges leletfeldolgozás határideje a feltáró intézmény kérelmére, Budapest Főváros Kormányhivatala jóváhagyásával legfeljebb egy évvel, különösen indokolt esetben legfeljebb két évvel meghosszabbítható.

➡(5) Ha a feltárást nem a leletanyagot véglegesen befogadó múzeum végezte, a feltárások leletanyaga a teljes tudományos feldolgozásig, legfeljebb azonban a feltárás befejezésétől számított öt évig a feltárást végző intézmény őrzésében maradhat. Ezt követően az engedélyes a restaurált és tudományosan feldolgozott leletanyagot – a régészeti leletek elsődleges leletfeldolgozásáról és muzeális intézménybe történő végleges befogadásáról szóló miniszteri rendeletben foglaltak szerint – köteles átadni a feltárási engedélyben a leletanyag befogadójaként megjelölt múzeumnak.

➡(6) Ha a feltárás során 1711 utáni emberi maradványok kerülnek elő, a feltárást végző intézmény erről haladéktalanul köteles a hatóságot értesíteni.

➡(7) A végleges leletbefogadás költségeiről a feltáró intézmény és a leletanyagot véglegesen befogadó múzeum között kötendő megállapodás során figyelemmel kell lenni a befogadott leletek mennyiségével arányos egyszeri költségekre, melyek különösen a gyűjteményi alapleltárba vétel és a raktárkapacitás bővítésének költségei.

➡10. A bejelentésköteles régészeti tevékenységekkel kapcsolatos hatósági feladatok

➡31. § (1) A hatóság a bejelentéssel végezhető tevékenység megkezdésének bejelentésével összefüggésben vizsgálja, hogy

➡a) a bejelentő jogosult-e a bejelentett tevékenységet végezni,

➡b) biztosítottak-e a bejelentésköteles tevékenység Kötv.-ben és e rendeletben foglalt, illetve szakmai feltételei, továbbá

➡c) a beruházás a Kötv. szerinti nagyberuházásnak minősül-e.

➡(2) Ha a hatóság a jogszabályban előírt feltételek bármelyikének hiányát állapítja meg, akkor a tevékenység folytatását megtiltja, egyébként a bejelentést tudomásul veszi.

➡(3) A tudomásul vételről a hatóság értesíti a bejelentőt, valamint a bejelentett tevékenység adatainak megküldésével a nyilvántartást vezető hatóságot.

11. A régészeti feltárás engedélyezése

➡32. § (1) A régészeti feltárás engedélyezése iránti kérelmet a 7. mellékletben meghatározott adattartalommal kell benyújtani.

➡(2) A régészeti feltárás engedélyezése iránti kérelemhez mellékelni kell

➡a) EOVS vagy WGS84 földrajzi koordinátákat tartalmazó térképet a feltárni tervezett régészeti lelőhely megjelölésével,

➡b) értelmezhető léptékű helyszínrajzot a feltárandó terület egyértelmű megjelölésével,

➡c) tervátlás esetén részletes kutatási programot, amely kitér az ismert és várható, a helyszínen megőrzendő régészeti emlék kezelésére, és a feltárás befejezését vagy egy évet meghaladó szünetelése esetén a feltárt régészeti örökség védelméről, a téliésítés módjáról, valamint a feltárási terület rendeltetészerű és biztonságos, az élet- és balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használatához szükséges tereprendezési munkák elvégzésére,

➡d) a leletanyagot véglegesen befogadó intézmény nyilatkozatát a 8. mellékletben meghatározott adattartalmú formanyomtatvány alkalmazásával, ha a befogadó intézmény nem azonos a feltárást végző intézménnyel,

➡e) tervátlás esetén a feltárás által érintett ingatlannal rendelkezni jogosult – az ingatlan régészeti célú igénybevételeire vonatkozó – hozzájáruló nyilatkozatát,

➡f) a különleges munkavégzési körülmények esetén követendő eljárásra vonatkozó leírást és indokolást,

g) a régészeti feltárás keretében tervezett tevékenységek felsorolását és ezek tételes költségbecslését a 12. § (1) és (2) bekezdése szerinti bontásban,

h) a feltárásvezetőként megjelölt régész nyilatkozatát a megfelelő szakmai gyakorlat meglétéről és arról, hogy korábbi tevékenysége során a dokumentációs kötelezettségét teljesítette,

i) megelőző feltárás esetén a feltárás elvégzésére jogosult intézmény és a beruházó között létrejött, a megelőző feltárás elvégzésére vonatkozó szerződést,

j) megelőző feltárás esetén az előzetes régészeti dokumentációt, ha annak elkészítése az adott esetben kötelező, vagy ha egyébként készült,

k) nagyberuházás esetén a beruházó arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a beruházás nagyberuházásnak minősül, továbbá nyilatkozatot és igazolást a beruházás tervezett teljes bekerülési költségéről, valamint az előzetes régészeti dokumentációt,

l) országos jelentőségű védett természeti területen tervezett régészeti feltárás esetén a természetvédelmi hatóság engedélyét.

(3) A régészeti feltárás engedélyezésére irányuló kérelmet és mellékleteit az Ásatási Bizottság szakmai szempontból véleményezi

a) az eljárást megelőzően a feltárásra jogosult intézmény megkeresésére, vagy

b) az eljárás során a hatóság megkeresésére.

(4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben az Ásatási Bizottság szakértői véleményét megküldi a feltárásra jogosult intézménynek és a hatóságnak.

(5) Az Ásatási Bizottság és a hatóság kizárólag írásbelinek minősülő elektronikus úton vagy elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot egymással.

(6) Az Ásatási Bizottság véleményezésének határideje a régészeti feltárási engedély iránti kérelem és mellékletei hiánytalan rendelkezésre bocsátásától számított tizenöt nap, nagyberuházás esetén öt nap, amely a hatóság ügyintézési határidejébe beszámít.

(7) A megelőző feltárás engedélyezésére irányuló eljárásban az ügyintézési határidő

a) nagyberuházás esetén tizenöt nap,

b) közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén tíz nap.

33. § (1) A hatóság termőföldön megvalósuló régészeti feltárás engedélyezésére irányuló eljárásban talajvédelmi szakkérdésként vizsgálja, hogy a kérelem szerinti tevékenység a termőföld minőségi védelmére vonatkozó jogszabályi feltételeknek megfelel-e, kivéve, ha az érintett tevékenységgel összefüggésben a talajvédelmi hatóság más eljárásban döntést nem hozott vagy állásfoglalást nem adott.

(2) A hatóság a tervásatás engedélyezésére irányuló eljárásban természetvédelmi szakkérdésként vizsgálja, hogy a tevékenység a természet védelmére vonatkozó nemzeti és uniós jogi követelményeknek, valamint a tájvédelem jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e, ha a tervásatást országos jelentőségű védett természeti területnek vagy barlangnak nem minősülő

a) külterületen,

b) természeti területen,

c) egyedi tájértéket magába foglaló területen vagy

d) Natura 2000 területen

végzik.

(3) Közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén a hatóságnak a megelőző feltárás engedélyezésére irányuló eljárásában szakhatóság nem vesz részt, szakkérdést nem kell vizsgálni.

34. § (1) A régészeti feltárás engedélyezése iránti kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett régészeti feltárás jogszabályban foglalt, illetve szakmai feltételei nem biztosítottak.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában szakmai feltételnek minősül a feltárás pénzügyi és személyi feltételeinek feladatarányos biztosítása, valamint időbeli végrehajthatósága.

35. § (1) A feltárási engedély tartalmazza:

- ☞ a) a feltárást végző intézmény, mint az engedély jogosultjának nevét és székhelyét,
  - ☞ b) ha más intézmény vagy a Kötv. 22. § (8) bekezdése szerinti akkreditált szervezet bevonására kerül sor, annak nevét és székhelyét,
  - ☞ c) a feltárást vezető nevét,
  - ☞ d) a terület azonosítására alkalmas megjelölését, a feltárást pontos helyét, az érintett régészeti lelőhely nyilvántartási azonosítóját és megnevezését,
  - ☞ e) a feltárást módszereit és a feltárást várható időtartamát,
  - ☞ f) ha nem azonos a feltárást végző intézménnyel, a leletanyagot véglegesen befogadó intézmény nevét és székhelyét, valamint
  - ☞ g) a feltárást érintő jogszabályi követelményekre és szakmai irányelvekre való hivatkozást, valamint a régészeti feltárást végzésének feltételeit.
- ☞ (2) Az engedély a határozat jogerőre emelkedésétől számított két évig jogosít feltárást végzésére.
- ☞ (3) A megelőző feltárást érintő engedély hatálya kérelemre egy évvel, nagyberuházás esetén két évvel meghosszabbítható.
- ☞ (4) A hatóság a jogerős engedélyt megküldi a nyilvántartást vezető hatóságnak a jogerőre emelkedést követő harminc napon belül.
- ☞ (5) Az (1) bekezdés c) és e) pontja alapján az engedélyben meghatározottaktól eltérni csak a hatóság módosított engedélyével lehet.
- ☞ (6) Közlekedési infrastruktúra-beruházás esetén a feltárást érintő engedélyt azonnal végrehajthatóvá kell nyilvánítani.

12. Fémkereső műszer használatának engedélyezése

- ☞ **36. §** (1) A fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött használatának engedélyezése iránti kérelmet a tervezett tevékenység leírásával és céljának megjelölésével a hatóságnak kell benyújtani.
- ☞ (2) Fémkereső műszer használatának minősül, ha a fémkereső műszer építményen kívül összeszerelt és üzemképes állapotban van.
- ☞ (3) A kérelemhez mellékelni kell:
- ☞ a) a fémkereső műszer használatával érintett terület egyértelmű lehatárolását EOV rendszerben készült térképen,
  - ☞ b) a fémkereső műszer használatának tervezett idejét,
  - ☞ c) a fémkereső műszer használatával érintett ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatát,
  - ☞ d) a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy a kérelem benyújtását megelőző öt évben a régészeti örökséggel összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét nem állapították meg, továbbá vele szemben örökségvédelmi bírságot nem szabtak ki,
  - ☞ e) az eljárási díj vagy illeték megfizetésének igazolását,
  - ☞ f) a feltárást jogosult intézménnyel kötött megbízási szerződés vagy együttműködési megállapodás hiteles másolatát.
- ☞ (4) A hatóság az eljárás során határidő kitűzésével kérheti az Ásatási Bizottság vagy a gyűjtőterületén érintett múzeum szakvéleményét.
- ☞ (5) A fémkereső műszer használatára vonatkozó kérelmet el kell utasítani, ha
- ☞ a) a tervezett tevékenység az 5. § (3) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott területet, rétet vagy legelő művelési ágban lévő régészeti érdekű területet vagy nyilvántartott régészeti lelőhelyet érint,
  - ☞ b) a kérelmező szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét a régészeti örökséggel összefüggésben megállapították,
  - ☞ c) a kérelmezővel szemben örökségvédelmi bírságot szabtak ki,
  - ☞ d) a kérelmező ellen a régészeti örökséggel összefüggő szabálysértési, büntetőjogi vagy örökségvédelmi bírság kiszabására vonatkozó eljárás folyamatban van,
  - ☞ e) a tervezett tevékenység a régészeti örökség vagy a hadtörténelmi örökség felderítését célozza - kivéve, ha a gyűjtőterületén érintett múzeum megbízásából, vagy a múzeummal kötött együttműködési megállapodás alapján végzik, vagy

- ☞ f) a tevékenység engedélyezését a (4) bekezdés szerinti szakvélemény nem támogatja.
- ☞ (6) A fémkereső műszer használatára vonatkozó engedély tartalmazza
- ☞ a) az engedély jogosultjának nevét és címét,
  - ☞ b) a fémkereső műszer használatával érintett terület azonosítására alkalmas megjelölését és a tevékenység végzésének idejét.
- ☞ (7) A fémkereső műszer használatára vonatkozó engedély részét képezi a hatóság által hitelesített, EOVS rendszerben készült térkép a tevékenység végzésével érintett terület lehatárolásával.
- ☞ (8) A fémkereső műszerrel végzett tevékenységet a hatóság hivatalból vagy a gyűjtőterületén érintett múzeum kérelmére is megtilthatja.
- ☞ (9) A hatóság az (5) és (6) bekezdés szerinti jogerős határozatot megküldi
- ☞ a) a gyűjtőterületén érintett múzeumoknak,
  - ☞ b) a működési területével érintett nemzeti park igazgatóságnak,
  - ☞ c) az illetékes jegyzőnek,
  - ☞ d) az illetékes jegyző útján a mezőőri szolgálatnak,
  - ☞ e) az illetékes rendőrkapitányságnak és
  - ☞ f) az ingatlannal rendelkezni jogosultnak.
- ☞ (10) Ha a (6) bekezdés szerinti engedély jelentős számú ügyfelet érint, akkor a hatóság az ügyféllel hirdetményi úton tarthat kapcsolatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 28/D. §-ában foglalt feltételeknek megfelelően.
- ☞ (11) Az engedély a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy évig jogosít a tevékenység végzésére, kivéve, ha a hatóság ennél rövidebb időt jelöl meg.
- ☞ (12) A fémkereső műszer használatára vonatkozó engedély alapján végezni tervezett tevékenység megkezdését megelőzően tíz nappal a tevékenység tényleges végzésének megkezdését a hatóságnak elektronikus úton be kell jelenteni.
- ☞ (13) A fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött használatára vonatkozó jogerős engedélyt az engedélyes köteles a tevékenység végzése során magánál tartani, és a fémkereső műszer használatának ellenőrzésére jogosult szerv felszólítására bemutatni.
- ☞ (14) Ha a tevékenység során régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgy
- ☞ a) kerül elő, az engedélyes köteles a Kötv. 24. § (2) bekezdés b) pontja szerinti bejelentést megtenni,
  - ☞ b) nem kerül elő, az engedélyes köteles a fémkereső műszer használatára vonatkozó engedély lejártát követő 30 napon belül a hatóságnak jelentést küldeni a végzett tevékenység leírásával, és nyilatkozni, hogy régészeti emlék, lelet vagy annak tűnő tárgy nem került elő a fémkereső műszerrel végzett tevékenység során.

13. Régészeti örökségvédelmi engedélyezési eljárás

- ☞ **37. §** (1) A hatóság örökségvédelmi engedélye szükséges a következő - más hatóság (örökségvédelmi szakhatóság hozzájárulásával vagy szakkérdés vizsgálata alapján kiadott) engedélyéhez nem kötött - tevékenységekhez:
- ☞ a) minden 30 centiméter mélységet meghaladó földmunka, tereprendezés, depó, feltöltés, töltés létesítése védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen,
  - ☞ b) régészeti emlék megóvási, konzerválási munkálatai nyilvántartott régészeti lelőhelyen.
- ☞ (2) A kérelemhez mellékelni kell:
- ☞ a) a tervezett tevékenység pontos helyszínének leírását annak földrajzi kiterjedésével, illetve helyszínrajzot (EOV vagy WGS84 földrajzi koordinátákat tartalmazó térképet),
  - ☞ b) a tervezett tevékenység megnevezését, leírását, valamint
  - ☞ c) a tevékenységgel érintett ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatát.

➡(3) A hatóság döntéséhez kiemelten védett régészeti lelőhely esetén örökségvédelmi hatástanulmány (a továbbiakban: döntéselőkészítő örökségvédelmi hatástanulmány) készítését írhatja elő.

➡(4) A hatóság az engedélyt megtagadja, ha a tervezett tevékenység következtében a lelőhely megsemmisülne vagy részleges állapotromlása következne be.

➡(5) Az engedély a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy évig jogosít a tevékenység végzésére.

➡(6) Az örökségvédelmi engedély alapján végezni tervezett tevékenység megkezdését megelőzően tíz nappal a tevékenység tényleges végzésének megkezdését a hatóságnak elektronikus úton be kell jelenteni.

➡ 14. A hatóság régészeti örökséggel kapcsolatos ellenőrzési feladatai

➡**38. §** (1) A régészeti feltárás ellenőrzése keretében a hatóság vizsgálja, hogy a régészeti feladatellátást a Kötv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményeknek és előírásoknak megfelelően végzik-e, valamint a feltárási naplóban rögzített régészeti feltárássra alkalmas és arra alkalmatlan napokat, a feltárássra alkalmatlanság indokoltságát, és eldönti az ezzel kapcsolatos vitás kérdéseket.

➡(2) A régészeti feltárássra vonatkozó jogszabályi vagy a feltárási engedélyben foglalt előírások megszegése esetén a hatóság a feltárást felfüggeszti, és megvizsgálja, hogy fennállnak-e a Kötv.-ben meghatározott egyéb jogkövetkezmények alkalmazásának indokai.

➡(3) Szabálytalan feltárási tevékenység esetén, vagy ha a Kötv.-ben meghatározott egyéb jogkövetkezmények alkalmazásának indokai fennállnak, a hatóság a feltárást leállítja, továbbá engedélyköteles tevékenység esetén a feltárási engedélyt visszavonja.

➡(4) A védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen a hatóságnak ötévenként legalább egy alkalommal helyszíni ellenőrzést kell lefolytatnia a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum és a gyűjtőterületén érintett területi múzeum bevonásával.

➡(5) A helyszíni ellenőrzés során a 3. melléklet szerinti adatokat rögzítő jegyzőkönyvben és fotódokumentációval rögzíteni kell a védetté nyilvánított régészeti lelőhely állapotát. A jegyzőkönyvet és a fotódokumentációt meg kell küldeni a nyilvántartást vezető hatóságnak és a helyszíni ellenőrzésbe bevont múzeumnak.

➡(6) A (4) bekezdés szerinti helyszíni ellenőrzést követően a Kötv. 18. § (1) bekezdése szerinti esetben a hatóság haladéktalanul kezdeményezi a régészeti védelem megszüntetését.

➡(7) A hatóság a régészeti lelőhelyet veszélyeztető tevékenység végzését megtiltja.

III. FEJEZET

A MŰEMLÉKI ÉRTÉKEK VÉDELME

15. A műemléki érték védelmére vonatkozó követelmények

➡**39. §** (1) A nyilvántartott műemléki érték akkor nyilvánítható műemlékké, ha

➡*a)* műemlékké nyilvánítása a védetté nyilvánításról szóló jogszabályban meghatározott közérdekű célt szolgál,

➡*b)* a műemlékké nyilvánítás időszakában fennálló formájában

➡*ba)* hazánk történelmének eredeti, hiteles dokumentuma,

➡*bb)* kortörténeti jellege meghatározó módon érvényesül,

→bc) sérülései ésszerű helyreállítás révén kijavíthatók és a sérülések helyreállítása nem jelent olyan jelentős fizikai változtatást, amely a műemléki értéken a kortörténeti jellegét megszüntetné,

→bd) fenntartható használata biztosítható, továbbá

→c) az értékleltár elkészült.

→(2) Ha a nyilvántartott műemléki érték értékleltára vagy feltárása még nem teljes körű, a műemlékké nyilvánításra akkor kerülhet sor, ha az országos vagy kiemelkedő jelentőség a feltárt tudományos tények alapján legalább valószínűsíthető.

→40. § (1) Műemléki környezetnek minősülnek

→a) a - (3) bekezdés szerinti kivétellel - műemlékkel vagy műemléki jelentőségű területtel közvetlenül határos telkek, a kapcsolódó közterületszakaszok és a közterületszakaszokkal határos ingatlanok, amelyek a Kötv. 71. § (1) bekezdés d) pontja szerinti központi, közhiteles nyilvántartásban (a továbbiakban: nyilvántartás) szerepelnek vagy

→b) a védeletről szóló döntésben ettől eltérően kijelölt ingatlanok.

→(2) A nyilvántartott műemléki érték műemlékké nyilvánításakor műemléki környezetnek jelölhető ki

→a) a nyilvántartott műemléki érték telkéhez kapcsolódó, azzal közvetlenül határos telkek, továbbá

→b) az a) pontban meghatározott telkek által kijelölt közterület-szakasz és az ehhez kapcsolódó telkek vagy telekrészek, különösen

→ba) amelyen az esetleges építési vagy más tevékenységek a műemlékké nyilvánítandó nyilvántartott műemléki érték állagát közvetlenül befolyásolhatják, vagy

→bb) amelyen a műemlékké nyilvánítandó nyilvántartott műemléki érték megjelenését, értékeinek érvényesülését közvetlenül befolyásoló építmény áll vagy építhető.

→(3) A (2) bekezdés szerinti kijelölés hiányában műemléki környezet nem jön létre.

→ 16. A védett műemléki érték megőrzésére vonatkozó követelmények

→41. § (1) A védett műemléki érték esetén az értékleltárba felvett értéket fizikai valójában kell megőrizni, valamint előnyben kell részesíteni az ezt elősegítő, az eredeti alkotóanyag, szerkezet, forma megőrzését biztosító, állagjavító konzerváló eljárásokat, a restaurálást, valamint a hagyományos építészeti-műszaki megoldásokat.

→(2) A műemlék védett értékeit - az (1) bekezdésben meghatározottakon túl - anyagi és eszmei értékei összefüggéseire tekintettel hitelesen és meghatározó módon érvényre kell juttatni, amelynek során a tudományos és helyszíni kutatások alapuló restaurátori módszerekkel történő konzerválást, esztétikai helyreállítást, restaurálást előnyben kell részesíteni.

→(3) A műszaki, gazdaságossági és funkcionális szempontból egyenértékű beavatkozások közül előnyben kell részesíteni a védett műemléki értékek fennmaradását, műemlék esetén érvényesülését szolgáló és visszafordítható megoldásokat.

→(4) A védett műemléki érték jókarbantartása keretében a védett érték fizikai sérülésével, roncsolásával vagy restaurálásával, továbbá műemlék esetében a védett műemléki érték megjelenésének megváltoztatásával nem járó tevékenység végezhető. A műemléki helyreállítás során a jókarbantartási munkák elvégzését segítő szerkezeti megoldások alkalmazása és kiegészítő szerelvények rejtett elhelyezése szükséges.

→(5) A műemlék alkotórésze, tartozéka, beépített berendezési tárgya - a kivitelezési, restaurálási munkák miatt szükséges ideiglenes eltávolítás kivételével - csak különösen indokolt esetben távolítható el vagy helyezhető át.

➡(6) Képző- és iparművészeti értéket képviselő alkotórész, tartozék, beépített berendezési tárgy (5) bekezdés szerinti eltávolítása, áthelyezése csak szakértői jogosultsággal rendelkező restaurátor közreműködésével, az általa készített terv alapján, a tevékenység dokumentálása mellett végezhető.

➡(7) Műemléken a külső homlokzat 30%-ánál nagyobb felületet eltakaró reklám nem helyezhető el, kivéve

➡a) az építmény külső homlokzatán folyamatban lévő, a hatóság által tudomásul vett vagy jogerős engedély alapján végzett építési tevékenység vagy egyéb munkálatok időszakát, vagy

➡b) időszaki kulturális rendezvény vagy program hirdetményét.

➡(8) Műemlékhez történő hozzáépítés, ráépítés, vagy műemlék telkén új építmény, építményrész építése a védett műemléki érték fennmaradását, érvényesülését, hitelességét nem sértheti.

➡(9) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő, műemléki védelem alatt álló építményekben és építmény-együttesekben vagy azok területén, telkén még a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben sem alakítható ki a menedékjogról szóló törvény és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogva tartására szolgáló rendeltetés vagy ilyen rendeltetésű építmény.

➡ 17. A műemlékvédelem sajátos tárgyai megőrzésére vonatkozó különleges követelmények

➡**42. §** (1) A műemléki védelem alatt álló történeti kert vagy védett műemléki érték telkén lévő védett park területi egységét, a települési vagy természeti környezettel való hagyományos kapcsolatát biztosítani kell.

➡(2) Védett történeti kertben vagy védett műemléki érték telkén lévő védett parkban a fás szárú növények kerti térhatást megváltoztató kivágása, eltávolítása, áttelepítése, valamint új növényzet telepítése, továbbá építmények építése és bontása a védett műemléki értékek együttes érvényesülését, hitelességét nem sértheti.

➡(3) Védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park jókarbantartása nem terjedhet túl a zöldfelület talajának és növényzetének idény szerinti ápolásán.

➡(4) A védett történeti kert vagy a védett műemléki érték telkén elhelyezkedő védett park helyreállítási koncepciójának megalapozásához, új építmény elhelyezéséhez és a tervezett beavatkozások szükségességének alátámasztásához

➡a) régészeti módszerekkel történő kutatást kell végezni, valamint

➡b) a kerttörténeti tudományos dokumentációt a történeti és a régészeti módszerekkel történő kutatás eredményeivel, az azokon alapuló értékeléssel ki kell egészíteni, valamint a helyreállítást, és annak prioritásait meghatározó és azt indokoló részekkel a tervezési programba be kell építeni.

➡(5) A védett történeti kertben vagy védett műemlék telkén lévő védett parkban elhelyezkedő régészeti lelőhelyen földmunkával járó feltárás csak történeti kertek szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő bevonásával történhet.

➡(6) Védett történeti temetkezési helyek esetén a műemléki értékek fennmaradását, érvényesülését a nem védett építményeket érintő tevékenységek és új építmény elhelyezése során is biztosítani kell.

➡(7) A műemléki területet érintő, jogszabályban meghatározott beavatkozást a védett érték településképi, illetve tájképi megjelenésének és érvényesülésének kell alárendelni, amelynek során a hagyományos műszaki megoldások és építőanyagok használatát előnyben kell részesíteni.

➡(8) Műemléki jelentőségű területen álló építmény közterület felé eső homlokzatán reklám elhelyezésére a 41. § (7) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

➡18. A műemléki érték felkutatásának, az értékleltár felvételének és a védett műemléki érték kutatásának különös szabályai

➡43. § (1) A műemléki értéket a nyilvántartásba vételt megelőzően értékvizsgálattal kell meghatározni.

➡(2) A nyilvántartott műemléki érték jelentőségét megalapozó alkotórészeit, tartozékait és beépített berendezési tárgyait helyszíni szemrevételezésen alapuló értékleltárban kell rögzíteni.

➡(3) Az értékleltárban felmérési vázlatrajzon történő azonosítással, megnevezéssel, számozással kell biztosítani a felvett érték egyértelmű térbeli azonosíthatóságát.

➡(4) Ha az építési munka végzése során ismeretlen műemléki érték kerül elő, a kivitelező köteles

➡a) az építőipari kivitelezési tevékenységet szüneteltetni,

➡b) a hatóságnak haladéktalanul bejelenteni,

➡c) a helyszín és a műemléki érték őrzéséről a hatóság intézkedéséig gondoskodni.

➡(5) Az értékleltárt az előkerülő műemléki értékekkel ki kell egészíteni. A védettséget megalapozó értékkel össze nem függő műemléki értéket önállóan kell nyilvántartásba venni.

➡(6) A (4) bekezdésben meghatározott esetben a műemléki érték nyilvántartásba vételéig vagy a nyilvántartásba vétel elutasításáig a kivitelezést csak szakértői megfigyelés és dokumentálás mellett lehet folytatni.

➡44. § (1) A védett műemléki értéket érintő tevékenységeket jogszabályban vagy hatósági határozatban meghatározott esetekben jellegüktől függő, jogosultsághoz kötött vizsgálatnak vagy kutatásnak kell megalapoznia, ha ennek eredménye a tervezett tevékenység elvégzése előtt még nem áll rendelkezésre.

➡(2) A műemléki értékek kutatása során előnyben kell részesíteni a roncsolásmentes módszereket, vizsgálatokat a roncsolással járó kutatással szemben. A roncsolásmentes vizsgálatoknak és azok dokumentálásának meg kell előznie a roncsolással járó kutatásokat. A roncsolásos kutatás kiterjedésének mértékét a roncsolásmentes vizsgálati eredmények kiértékelését követően lehet meghatározni.

➡(3) Roncsolásos szondázó kutatást kell végezni a 48. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetekben.

➡(4) A védett műemléki érték egészére kiterjedő roncsolásos kutatás az építmény egészének vagy több rendeltetési egységének teljes belső, valamint homlokzatának teljes helyreállítása során végezhető, ha a roncsolásos kutatás a védett műemléki érték

➡a) fennmaradását és műszaki állapotát nem veszélyezteti,

➡b) helyreállításának műszaki feltételei biztosítottak,

➡c) tulajdonosa, tulajdonosi joggyakorlója vagy vagyonkezelője (a továbbiakban együtt: tulajdonos) nyilatkozik a roncsolásos kutatást követő három éven belüli műemléki helyreállítás szándékáról.

➡(5) A roncsolásos kutatást - a 51. § (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott eseteket kivéve - a műemléki helyreállítást megelőzően, legkésőbb a beruházás-előkészítés folyamán, a tervezési program lezárulása előtt kell elvégezni.

➡(6) Az épületkutatás megkezdése előtt restaurátori kutatást kell végezni, amennyiben az építéstörténeti tudományos dokumentáció szerint rejtett műemléki érték előkerülése várható.

➡(7) A kutatás - különösen a roncsolásos kutatás - a védett műemléki értéknek a tervezett tevékenységgel érintett részén túl nem terjedhet, kivéve, ha ezt a feltárt érték jelentősége indokolja.

➡(8) Roncsolásos kutatás esetén a védett műemléki értéket a hatósághoz benyújtott kutatási terv alapján kell feltárni, az értéket a feltárást megelőző és azt követő állapotában, valamint a feltárás folyamatában, az értékleltárba történő felvétel mellett szükséges dokumentálni.

➡(9) A roncsolásos kutatásról kutatási naplót kell vezetni, beleértve a régészeti módszerekkel történő kutatást is. A kutatási naplót a tevékenység tényleges megkezdésekor kell megnyitni.

➡(10) Ha a védett műemléki érték roncsolásos kutatása során régészeti örökség elemeinek előkerülése várható, a kutatás csak a 67. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egybefoglalt örökségvédelmi engedély alapján végezhető.

➡(11) Ha a védett műemléki értéken végzett kutatás közben olyan körülmény merül fel, amely a 9. melléklet II. rész F. pontja szerinti kutatási terv módosítását vagy hatósági intézkedést tesz szükségessé, a kérelmező köteles azt haladéktalanul bejelenteni a hatóságnak.

➡(12) A kutatás befejezését követő kilencven napon belül kutatási dokumentációt kell készíteni.

19. A védett műemléki érték restaurálásának követelményei

➡45. § (1) Védett műemléki érték restaurálását önállóan csak a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerinti, műemléki terület műemléki restaurátor szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő végezheti.

➡(2) A restaurálás csak a szükséges és indokolt mértékben végezhető, a beavatkozás a védett műemléki értéknek a restaurálási tervben meghatározott részén túl nem terjedhet. A restaurátori beavatkozásnál tanúfelülettel kell biztosítani a későbbi kutatás lehetőségét.

➡(3) A védett műemléki érték restaurálása csak a hatósághoz benyújtott restaurálási terv alapján végezhető.

➡(4) A védett műemléki érték állapotát a restaurálás megkezdése előtt, a restaurálás folyamatában és utána is dokumentálni kell. A restaurálásról restaurálási naplót kell vezetni, amelyet a tevékenység tényleges megkezdésekor kell megnyitni.

➡(5) A restaurálás befejezését követő hatvan napon belül restaurálási dokumentációt kell készíteni.

20. Veszélyeztetett műemlékek megőrzése

➡46. § (1) A fennmaradásukban veszélyeztetett műemlékek jegyzékének elkészítéséről a közhiteles nyilvántartás alapján a miniszter gondoskodik.

➡(2) A hatóság a tulajdonos és a települési önkormányzat akadályoztatása esetén

➡a) kezdeményezheti és koordinálhatja az elemi csapás következményeként a műemléket ért károk elhárításával, a további károkozás megelőzésével, a sürgős állagmegóvással kapcsolatos intézkedéseket,

➡b) részt vehet a súlyosan veszélyeztető események által okozott, műemléket ért károk elhárításához szükséges védelmi és más feladatok végrehajtásában,

➡c) a tulajdonos helyett és annak terhére a további állagromlás megakadályozása érdekében szükséges állagmegóvási munkákat a döntés végrehajthatóvá válását követően elvégeztetheti.

➡47. § (1) A védett műemléki értéken az állagmegóvás ideiglenes alkalmazásával, illetve a statikai állékonyságot biztosító megoldásokkal el lehet térni a 39. §, a 41. §, a 44-45. § rendelkezéseitől, ha az eltérés nem eredményezi a védett műemléki érték helyreállíthatatlan sérülését vagy további károsodását.

➡(2) A védett műemléki értéket ért elemi csapás esetén az ideiglenes állagmegóváról a közvetlen életveszély-elhárítást szolgáló munkálatok befejezését követő három hónapon belül kell gondoskodni. A további veszélyelhárító beavatkozásokat a védett műemléki érték helyreállíthatatlan sérelme nélkül kell végezni.

➡(3) Az ideiglenes állagmegóvás állapota legfeljebb öt évig tartható fenn.

21. Bejelentéshez kötött tevékenységek

48. § (1) Örökségvédelmi engedély nélkül, a hatóság számára történő bejelentés alapján végezhető tevékenységek:

a) a nyilvántartott műemléki érték értékleltárba felvett elemét érintő tevékenység, ha az a meglévő építmény

aa) egészének vagy egyes - különösen képző- vagy iparművészeti alkotást képező - alkotórészének, tartozékának, beépített berendezési tárgyának eredeti összefüggésrendszeréből történő elmozdítására, áthelyezésére vagy részleges bontására,

ab) egészének vagy több önálló rendeltetési egységének, alaprajzi elrendezésének, továbbá belső felületeinek, homlokzatának, nyílászáróinak vagy egyéb - különösen képző- vagy iparművészeti alkotást képező - alkotórészének, tartozékának, beépített berendezési tárgyának megváltoztatását eredményező felújítására,

ac) anyagi és szerkezeti tulajdonságokat megváltoztató korszerűsítésére (különösen az akadálymentesítésére, energetikai korszerűsítésére, utólagos nedvesség vagy víz elleni szigetelésére), továbbá az épületgépészeti és elektromos rendszert érintő átalakítására,

ad) bővítésére

irányul,

b) a védett műemléki érték felületeinek vagy szerkezeteinek, továbbá alkotórészét, tartozékát képező képző- vagy iparművészeti alkotás, beépített berendezési tárgy

ba) fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó vizsgálata vagy kutatása,

bb) konzerválása, restaurálása,

c) a védett történeti kertben és a védett műemléki érték telkén lévő védett parkban

ca) a régészeti módszerekkel történő kutatás,

cb) a meglévő kertépítészeti alkotóelemek megváltoztatását eredményező felújítás vagy átalakítás, részleges bontás, új építmények elhelyezése,

cc) a fás szárú növényzet eltávolítása, telepítése, áttelepítése,

d) védett temetőben és védett történeti temetkezési helyen

da) a védetté nyilvánításról szóló döntésben meghatározott védett értékek és azokon elhelyezett feliratok, díszítmények megváltoztatása,

db) a megjelenést és látványt befolyásoló sírjelek, síremlékek, sírépítmények és egyéb építmények elhelyezése,

e) a műemlék homlokzatán az értékleltárba felvett elem megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló

ea) szerelvény, tárgy vagy szerkezet elhelyezése, felszerelése, létesítése és cseréje,

eb) eltakarás kialakítása - a 41. § (7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a kulturális célú reklámok és az építési állványok kivételével,

f) a műemlék telkén a műemlék megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló tevékenység esetén a

fa) műemlékhez csatlakozó vagy szabadon álló új építmény építése, elhelyezése, továbbá

fb) meglévő építmény külső átalakítása vagy bontása,

g) műemléki környezetben a műemlék megjelenését befolyásoló módon

ga) a műemlék felé eső vagy közterületről a műemlékkel együtt megjelenő építmény homlokzatának megváltoztatásával járó felújítása vagy átalakítása,

gb) új építmény építése, illetve közterületen történő elhelyezése,

gc) meglévő építmény bontása,

→h) műemléki jelentőségű területen a védett műemléki érték megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló

→ha) meglévő építmény közterület felé eső homlokzatának az építmény megjelenését érintő jelentős megváltoztatással járó felújítása vagy átalakítása, a homlokzat 10%-ánál nagyobb mértékű eltakarása a kulturális tartalmú reklámok és építési állványok kivételével,

→hb) új építmény építése, illetve közterületen történő elhelyezése,

→hc) meglévő építmény bontása,

→i) műemlék történeti táj esetében a védett műemléki érték megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló, legalább 6 m² felületű reklám külterületi elhelyezése.

→(2) Ha az (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott tevékenység elvégzéséhez az értékleltár a nyilvántartásban nem áll rendelkezésre, a 76. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott előzetes tájékoztatást kötelező megkérni.

→(3) Az építésügyi hatóság engedélyéhez az (1) bekezdés g) pontja szerinti esetek kivételével, vagy az építésügyi tudomásulvételhez az (1) bekezdés g)-i) pontja szerinti esetek kivételével, továbbá a településképi véleményezési vagy bejelentési eljárás lefolytatásához kötött tevékenység esetén az (1) bekezdésben meghatározott bejelentést nem kell megtenni.

→ 22. Örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységek

→49. § Műemlék esetén a 48. § (1) bekezdés a) pont aa)-ad) alpontjában meghatározott, az értékleltárba felvett elemet érintő tevékenységek vonatkozásában - kivéve, ha a tevékenység az építésügyi hatóság kulturális örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata, vagy más hatóság örökségvédelmi szakhatóság hozzájárulásával kiadott engedélye alapján végezhető - a hatóság örökségvédelmi engedélye szükséges, ha a tervezett tevékenység a védett műemléki érték értékleltárba felvett elemét érinti vagy roncsolja, illetve megjelenésének megváltoztatását eredményezi vagy érvényesülését befolyásolja.

→23. A bejelentéshez vagy örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos szabályok

→50. § (1) A végezni kívánt tevékenység tervezett megkezdését és befejezését a hatóságnak be kell jelenteni.

→(2) A bejelentést vagy a hatóság engedélye iránti kérelmet a tulajdonos vagy meghatalmazottja jogosult benyújtani.

→(3) A bejelentést, a kérelmet az építésügyi hatósági engedélyezési eljárást támogató elektronikus dokumentációs rendszeren (a továbbiakban: ÉTDR) keresztül kell benyújtani a 9. mellékletben meghatározott tartalommal.

→(4) A tulajdonos vagy meghatalmazottja a végezni kívánt tevékenység tervezett megkezdésére vagy annak befejezésére vonatkozó bejelentésben kérheti, hogy a hatóság a tudomásulvétel tényének igazolását is foglalja írásba.

→(5) A hiányos bejelentés nem minősül a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő bejelentésnek.

→51. § (1) A 48. § (1) bekezdés a) pont aa)-ad) alpontjában és d) pont da)-db) alpontjában meghatározott tevékenységek tervezett megkezdésének bejelentéséhez vagy örökségvédelmi engedély iránti kérelméhez mellékelni kell

→a) a 9. melléklet II. rész A-D. pontjában meghatározott tartalmú dokumentációkat,

→b) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben előírt nyilatkozatot.

→(2) A védett műemléki értéknél a 48. § (1) bekezdés a) és d) pontja szerinti esetekben az építéstörténeti tudományos dokumentációnak a roncsolásos kutatás dokumentációját is tartalmaznia kell, kivéve, ha

→a) a kutatandó építményrészt a kivitelezés előtt megbonthatatlan szerkezet, burkolat takarja, vagy a kutatandó felület más okból hozzáférhetetlen a kivitelezés előtt, vagy

☞ *b)* a tulajdonos a kutatás elhalasztása mellett dönt és nyilatkozatban kötelezettséget vállal arra, hogy a kutatást a kivitelezést megelőzően - vagy a kivitelezés során - elvégezteti, továbbá a kutatás eredményei alapján szükséges tervmódosítást megrendeli és arra vonatkozóan az örökségvédelmi engedély módosítására irányuló kérelmet nyújt be, vagy ismételt bejelentést tesz.

☞ (3) A 48. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja szerint a védett műemléki érték roncsolásos kutatása vagy vizsgálata, továbbá a 48. § (1) bekezdés *c)* pont *ca)* alpontja szerint a védett történeti kert, a védett műemléki érték telkén lévő védett park régészeti módszerekkel történő kutatása esetén a bejelentéshez vagy az egybefoglalt örökségvédelmi engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

☞ *a)* a 9. melléklet II. rész A. és D-F. pontjában meghatározott tartalmú dokumentációkat,

☞ *b)* a 51. § (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben előírt nyilatkozatot.

☞ (4) Ha a kutatás eredményei a tervezett tevékenység, illetve alkalmazandó műszaki megoldás módosítását teszik szükségessé, a módosítás kezdeményezéséhez a kutatási dokumentációt, ennek hiányában a kutatás eredményeinek összefoglalását mellékelni kell.

☞ (5) A 48. § (1) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja szerint a védett műemléki érték konzerválásának vagy restaurálásának bejelentéséhez mellékelni kell a 9. melléklet II. rész D., G., H. pontja szerinti dokumentációkat.

☞ (6) A 48. § (1) bekezdés *c)* pont *cb)*-*cc)* alpontja szerint a védett műemléki érték telkén lévő védett parkban, a védett történeti kertben tervezett tevékenység bejelentése esetében a tevékenységgel érintett terület vonatkozásában mellékelni kell a 9. melléklet II. rész A., C., E. pontjában meghatározott dokumentációkat.

☞ (7) A 48. § (1) bekezdés *c)* pont *cb)* alpontja szerinti esetben a kerttörténeti tudományos dokumentációnak az előzetesen elvégzett régészeti módszerekkel történő kutatás dokumentációját is tartalmaznia kell.

☞ (8) A 48. § (1) bekezdés *e)*-*i)* pontjában meghatározott tevékenységek tervezett megkezdésének bejelentéséhez mellékelni kell a 9. melléklet II. rész A-C. pontjában meghatározott tartalmú dokumentációkat.

☞ 52. § (1) A hatóság tudomásulvétele vagy örökségvédelmi engedélye alapján végzett tevékenységről annak befejezését követően

☞ *a)* tizenöt napon belül, ha a megvalósult állapot a hatóság által tudomásul vett vagy engedélyezett tervtől eltér, a 9. melléklet II. rész A. pontja szerint a beavatkozást követő állapotdokumentációt, vagy

☞ *b)* kilencven napon belül a 9. melléklet II. rész G. pontja szerinti kutatási dokumentációt, vagy

☞ *c)* hatvan napon belül a 9. melléklet II. rész I. pontja szerinti restaurálási dokumentációt

☞ kell a hatóság számára benyújtani.

☞ (2) A tevékenység befejezésére irányuló bejelentést legkésőbb az (1) bekezdésben meghatározott időpontban kell megtenni.

☞ 24. A hatóság védett műemléki értékkel kapcsolatos feladatai és eljárásainak közös szabályai

☞ 53. § (1) A hatóság

☞ *a)* a védett műemléki értéket érintően a bejelentést jogszerű hallgatással tudomásul veheti, vagy jogszabálysértés esetén a tudomásulvételt megtagadja, és a tervezett tevékenység elvégzését vagy a kialakult szabálytalan állapot fennmaradását hivatalból megtiltja,

☞ *b)* műemlék esetében dönt az örökségvédelmi engedély kiadásáról, módosításáról vagy hatályának legfeljebb két évvel való meghosszabbításáról.

☞ (2) Örökségvédelmi eljárásban, illetve a bejelentést követően a hatóság

☞ *a)* védett műemléki értéken tervezett tevékenység esetén:

☞ *aa)* a méltó használat,

- ➡ *ab*) a hasznosításból, használatból eredő veszélyeztetés,
- ➡ *ac*) a fizikai valójában történő megőrzés,
- ➡ *ad*) az építészeti minőség és illeszkedés,
- ➡ *ae*) a hagyományos anyaghasználat, továbbá
- ➡ *af*) a szakszerűség,
- ➡ *b*) műemléken tervezett tevékenység esetén az *a*) pontban meghatározottakon túl
- ➡ *ba*) a gazdaságos fenntarthatóság,
- ➡ *bb*) az érték hiteles és meghatározó módon történő megjelenése
- ➡ szempontjának érvényesülését mérlegeli.
- ➡ **54. §** (1) A hatóság a bejelentés vagy az örökségvédelmi engedély iránti kérelem alapján megvizsgálja, hogy
  - ➡ *a*) a tervezett vagy megvalósult tevékenységgel érintett műemléki érték védettségére és azonosítására vonatkozó adatok megegyeznek-e a közhiteles nyilvántartás adataival,
  - ➡ *b*) rendelkezésre áll-e a védett műemléki értékre vonatkozó értékleltár, illetve építéstörténeti tudományos dokumentáció,
  - ➡ *c*) a tervezett vagy megvalósult tevékenység
  - ➡ *ca*) érint-e az értékleltárba felvett értéket, azt roncsolja-e, műemlék esetén annak érvényesülését befolyásolja-e,
  - ➡ *cb*) megfelel-e a Kötv.-ben, valamint az e rendeletben meghatározott követelményeknek, továbbá
  - ➡ *cc*) műemlék esetén megfelel-e a védetté nyilvánítás céljának,
  - ➡ *d*) a benyújtott dokumentáció megfelel-e az e rendeletben meghatározott követelményeknek,
  - ➡ *e*) az érintett műemléki érték
  - ➡ *ea*) a régészeti örökség elemeként, vagy
  - ➡ *eb*) tartozéka, alkotórésze révén a kulturális javak körében
  - ➡ is védett-e.
- ➡ (2) A hatóság az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben, ha az azonosítás vonatkozásában a valóságtól eltérő adatot talál, azt haladéktalanul egyeztetni a nyilvántartást vezető hatósággal.
- ➡ (3) Az (1) bekezdés *b*) és *d*) pontja szerinti esetben az értékleltárat, az építéstörténeti tudományos dokumentációt, a beavatkozást követő állapotdokumentációt, a kutatási dokumentációt és a restaurálási dokumentációt a hatóság a dokumentáció benyújtását követő tizenöt napon belül elektronikus formában megküldve, a nyilvántartást vezető hatóság útján az Országos Építésügyi Nyilvántartásba (a továbbiakban: OÉNY) feltölti, amennyiben az ott nem található meg.
- ➡ (4) Az (1) bekezdés *e*) pont *eb*) alpontja esetében, amennyiben a műemléki érték tartozéka, alkotórésze a kulturális javak körében is védelem alatt áll, a hatóság a tervezett vagy megvalósult tevékenységről az eljárás megindításáról szóló értesítéssel egyidejűleg tájékoztatja a kulturális javak hatóságát.

➡ 25. Bejelentés és tudomásulvétel védett műemléki érték esetén

- ➡ **55. §** (1) A hatóság a bejelentést - az ÉTDR-ben való érkeztetését követő első munkanaptól számított tíz napon belül - jogszerű hallgatással - a (4) bekezdésben meghatározott esetek kivételével - tudomásul veszi és a tudomásulvétel tényét hatósági bizonyítvánnyal igazolja, ha a tulajdonos vagy meghatalmazottja a bejelentésben kéri a tevékenység tudomásulvételének írásba foglalását.
- ➡ (2) Ha a tervezett tevékenység csak kikötésekkel vehető tudomásul, a hatóság a tudomásulvételt végzésbe foglalja.

➡(3) A bejelentésköteles tevékenység a bejelentés beérkezését követő tizenötödik naptól végezhető, ha azt a hatóság nem tiltja meg. A hatóság által tudomásul vett tevékenységet a bejelentés beérkezését követő tizenötödik naptól számított egy éven belül lehet megkezdeni. Ha a bejelentésben megjelölt tevékenységet a bejelentéstől számított egy éven belül nem kezdik el, a bejelentést az e rendeletben meghatározottak szerint meg kell ismételni.

➡(4) A hatóság a végezni kívánt tevékenységet - a bejelentés beérkezésétől számított tíz napon belül hozott - határozattal megtiltja, ha a tervezett tevékenység

➡a) szakszerűtlen, vagy

➡b) az érintett védett műemléki érték

➡ba) épségének vagy jelentőségének veszélyeztetésével jár,

➡bb) jellegét sértő módon megváltoztatja,

➡bc) helyreállíthatatlan sérülésével fenyeget, vagy

➡bd) méltó használatát nem szolgálja, illetve

➡c) műemlék esetén annak érvényesülését és megjelenését gátolja,

➡d) műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet, műemlék történeti táj esetén a jogszabályban meghatározott követelményeket nem teljesíti, vagy

➡e) jellege vagy célja a bejelentés tartalmából nem ítélni lehet.

➡(5) Ha a bejelentés nem felel meg az e jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeknek, vagy az eljárási illetéket nem fizették meg és a tulajdonos nem részesült költségmentességben, a bejelentés vagy a melléklete hiányainak megjelölése mellett a hatóság öt napon belül tájékoztatja arról, hogy a bejelentés nem megfelelő és figyelmezteti a tulajdonost vagy meghatalmazottját a tevékenység bejelentés, illetve tudomásulvétel nélküli elvégzésének jogkövetkezményeire.

➡ 26. Az örökségvédelmi engedélyezési eljárás műemlék esetén

➡56. § (1) A hatóság az örökségvédelmi engedélyezési eljárásban a döntés meghozatalához szükséges tényállás tisztázásának keretében a tervezett tevékenység helyszíne, annak környezete ismeretében, e rendeletben meghatározott szempontok szerint vizsgálja a döntés meghozatalának feltételeit különösen, hogy

➡a) az építéstörténeti tudományos dokumentáció vagy a kerttörténeti tudományos dokumentáció, valamint az értékleltár megfelelően dokumentálja-e vagy rögzíti-e a védett műemléki értékeket,

➡b) a meglévő állapotot rögzítő dokumentáció tartalma a valóságnak megfelel-e,

➡c) a tervezett tevékenységgel érintett műemlék megőrzésének és érvényesülésének feltételei adottak-e,

➡d) az érintett műemléken a tervezett tevékenység megvalósítható-e, a tevékenységet megkezdték-e.

➡(2) A hatóság

➡a) az érintett helyszínről, annak környezetéről fényképfelvételt készít,

➡b) a 3. § (3) bekezdése szerinti örökségvédelmi szerv által nyújtott műemléki szakértői szolgáltatást vehet igénybe, ha ennek feltétele fennáll.

➡(3) Az örökségvédelmi engedélyben

➡a) kivitelezés közben végzendő kutatást kell előírni, ha az eljárást megelőzően végzett kutatás nem terjedhetett ki minden kutatandó területre,

➡b) kiviteli tervek és részletrajzok készítését és bemutatását kell előírni, ha a kérelem és mellékletei azok léptéke miatt nem tartalmazhatják minden műszaki megoldás olyan mértékű meghatározását, amely alapján a műemléki értékre gyakorolt hatás egyértelműen megállapítható,

➡c) tervezői művezetést kell előírni, ha a kivitelezés során eldöntendő műszaki kérdések merülnek fel,

➡d) mintafelület, mintadarab készítését kell előírni, ha a tervezett tevékenység olyan vizuális változást eredményez, amely a kérelem és mellékletei alapján nem állapítható meg,

☞ *e*) régész vagy restaurátor közreműködése írható elő, ha a tervezett tevékenység a régészeti örökség vagy a kulturális javak védett elemeinek megváltoztatását eredményezheti.

☞ (4) A hatóság - életveszély elhárításának szakvéleménnyel alátámasztott esetét kivéve - a kérelmet elutasítja, ha a tervezett tevékenység

☞ *a*) a benyújtott terv alapján ellentétes az érintett védett műemléki értékre vonatkozó építéstörténeti tudományos dokumentációval vagy a kerttörténeti tudományos dokumentációval, valamint az értékleltárral,

☞ *b*) szakszerűtlen, vagy

☞ *c*) az érintett védett műemléki érték

☞ *ca*) épségét vagy jelentőségét veszélyezteti,

☞ *cb*) jellegét sértő módon megváltoztatja,

☞ *cc*) helyreállíthatatlan sérülését vagy pusztulását eredményezi,

☞ *cd*) méltó használatát nem szolgálja, vagy

☞ *ce*) érvényesülését és megjelenését gátolja.

☞ (5) Az örökségvédelmi engedély a határozat végrehajthatóvá válásától számított egy év után hatályát veszti, kivéve a (2)-(4) bekezdés szerinti esetet, valamint ha az engedélyezett tevékenységet megkezdték, és két éven belül a munkák befejezését bejelentették.

☞ **57. § (1)** A hatóság az örökségvédelmi engedély módosítására vagy meghosszabbítására irányuló kérelem esetén a tevékenység helyszínén vizsgálja, hogy a tervezett tevékenységet megkezdték-e, jogszerűen és szakszerűen végzik-e és annak készülsége milyen mértékű.

☞ (2) A hatóság az örökségvédelmi engedély hatályát annak lejárta előtt kérelemre a (3) bekezdésben foglalt feltételek mellett egyszer legfeljebb két évvel meghosszabbíthatja.

☞ (3) A hatóság az örökségvédelmi engedély hatályát annak lejárta előtt akkor hosszabbítja meg, ha

☞ *a*) az engedélyezett tevékenységre vonatkozó, az engedély megadásakor hatályos jogszabályok változása az engedélyezett tevékenységet nem érinti, vagy a jogszabályváltozásból eredő újabb követelmények az örökségvédelmi engedély meghosszabbításának feltételeként előírva teljesíthetők, vagy

☞ *b*) a tervezett tevékenység érdemben nem változott meg, vagy annak megváltozása a hatályos jogszabályi követelményeknek megfelel, illetve kikötések előírásával megfeleltethető.

☞ 27. Az összevont örökségvédelmi engedélyezési eljárás

☞ **58. § (1)** A hatóságtól összevont örökségvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatása kérhető

☞ *a*) a műemlék 48. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott tevékenységekre vonatkozó követelmények,

☞ *b*) a műemlék megjelenésével, védett értékei érvényesülésével kapcsolatos speciális követelmények előzetes tisztázása érdekében.

☞ (2) Az összevont engedélyezési eljárás a megvalósítással kapcsolatos követelmények előzetes tisztázása céljából elvi örökségvédelmi keretengedélyezési és örökségvédelmi engedélyezési szakaszból áll.

☞ (3) Az összevont eljárás megindítására irányuló kérelem az összevont eljárás mindkét szakaszára vonatkozik. Az eljárás megindításakor az e rendeletben meghatározott mellékletet az elvi örökségvédelmi keretengedélyezési szakasz megindításához szükséges kérelem tartalmától függően és elbírálásra alkalmas részletezettséggel kell benyújtani.

☞ (4) Az összevont eljárás elvi örökségvédelmi keretengedélyezési szakaszának megindításához a Műemléki Tanácsadó Testület a tervezett tevékenységre vonatkozó előzetes szakértői véleménye kérhető.

➡(5) A hatóság - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - az összevont eljárás elvi örökségvédelmi keretengedélyezési szakaszában - tizenöt napos határidő kitűzésével - kikérheti a Műemléki Tanácsadó Testület szakértői véleményét.

➡(6) A Műemléki Tanácsadó Testületet a szakértői véleménye mindaddig köti, amíg a kérelemben meghatározott tevékenység érdemben nem változik meg.

➡(7) A hatóság döntéséhez döntéselőkészítő örökségvédelmi hatástanulmány készítését írhatja elő.

➡(8) A hatóság az elvi örökségvédelmi keretengedélyezési szakaszban a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül

➡a) határozatot hoz a kérelem elutasításáról, vagy

➡b) végzés formájában elvi örökségvédelmi keretengedélyt ad, amely csak az örökségvédelmi engedély megadásáról szóló határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat során támadható.

➡(9) Ha a hatóság az elvi örökségvédelmi keretengedélyezési szakaszban a bizonyítékok értékelése alapján a (4)-(5) bekezdésben meghatározott szakértői véleményben foglaltaktól eltérően dönt, azt külön indokolnia kell.

➡(10) A hatóságot az elvi keretengedélyében foglaltak mindaddig kötik, amíg a kérelemben meghatározott tevékenység érdemben nem változik meg.

➡(11) Az elvi örökségvédelmi keretengedély a tervezett tevékenység végzésére nem jogosít.

➡ 28. Az örökségvédelmi eljárásokra vonatkozó mentességi feltételek

➡59. § (1) Ha a védett műemléki értéket érintő tervezett tevékenység a 41. § (4) bekezdés szerinti jókarbantartásra irányul, a bejelentésre vagy örökségvédelmi engedélyre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

➡(2) A 76. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott előzetes tájékoztatás keretében a hatóság nyilatkozhat arról, hogy a bejelentésre, valamint az örökségvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatására vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni, ha a 48. § (1) bekezdésében felsorolt tevékenységek esetén a hatóság megítélése szerint vagy az értékleltár alapján egyértelműen eldönthető, hogy a tervezett tevékenység a védett műemléki értéket

➡a) nem roncsolja vagy nem érinti, és

➡b) műemlék vagy műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet esetén annak megjelenését, érvényesülését nem befolyásolja.

➡(3) A bejelentési kötelezettség és az örökségvédelmi engedélykérelem benyújtása alóli mentesség a tulajdonost vagy meghatalmazottját nem mentesíti a tervezett tevékenység elvégzéséhez szükséges más hatósági engedélyek, nyilatkozatok vagy hozzájárulások megszerzésének kötelezettsége alól.

➡ 29. A külön jogszabályban meghatározott adó- és illetékkedvezményekkel kapcsolatos igazolás védett műemléki érték esetén

➡60. § (1) A védett műemléki értéknek a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvényben meghatározott felújítása vagy karbantartása jogszerűségének és szakszerűségének igazolására az illetékes hatóság a jogosult kérelmére hatósági bizonyítványt ad ki.

➡(2) A hatóság az (1) bekezdésben meghatározott kérelem beérkezésétől számított három napon belül helyszíni szemlét tart, amelynek során a 11. melléklet szerinti állapotfelvételi adatlapot vesz fel vagy az I. kategóriába sorolt műemlék esetén ellenőrzi az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendelet szerinti szervizkönyvet.

➡(3) A műemlék örökségvédelmi engedélyéhez kötött felújítása esetén a hatósági bizonyítvány kiadásának feltétele, hogy a hatóság a műemléken végzett tevékenységek megkezdése előtti, illetve befejezése utáni állapot rögzítése céljából helyszíni szemlélte tartson.

➡(4) A védett műemléki értéket érintően a hatóság tudomásulvételéhez kötött vagy szabadon végezhető tevékenység esetén a hatósági bizonyítványt a hatóság a végzett tevékenységek megkezdése előtti, illetve befejezése utáni valós műszaki állapot összevetésével, különösen a szervizkönyv tartalmának vizsgálata alapján adja meg.

➡(5) A hatósági bizonyítvány tartalmazza a jogosult által bemutatott, a védett műemléki értéket érintő tevékenység költségét alátámasztó, az adott adóévre vonatkozó számviteli bizonylat szerinti összeget.

➡(6) A hatóság a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvényben meghatározott esetben túlmenően a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, ha

➡a) a védett műemléki értéket érintő tevékenység nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek,

➡b) a hatóság a rendelkezésre álló adatokból azt állapítja meg, hogy a védett műemléki értéket érintően tényleges tevékenységet nem végeztek, vagy

➡c) az elvégzett tevékenységek nincsenek arányban a bemutatott számviteli bizonylat által igazolt összeggel.

➡(7) A műemlék esetén a megfizetett visszerthes vagyonátruházási és öröklési illeték visszatérítéséhez szükséges tények igazolása céljából az illetékes hatóság a jogosult kérelmére hatósági bizonyítványt ad ki.

➡30. A hatóság örökségvédelmi felügyeleti feladatai és a védett műemléki érték ellenőrzésének szabályai

➡61. § (1) A hatóságnak hivatalból öt évenként legalább egy alkalommal a helyszínen kell ellenőriznie az illetékességi területén található védett műemléki érték fenntartását.

➡(2) A hatóság az (1) bekezdésében meghatározott tevékenysége során

➡a) az I. kategóriába sorolt műemlékek esetében ellenőrzi az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározott szervizkönyv vezetését, a műemlék műemlékvédelmi szempontú szakértői felülvizsgálatát,

➡b) nyilvántartott műemléki érték és a II. kategóriába sorolt műemlék esetén a 11. melléklet szerinti állapotfelvételi adatlapot tölt ki,

➡c) a védett műemléki érték megőrzését elősegítő javaslatokat fogalmaz meg.

➡(3) Az ellenőrzést követően a hatóság kezdeményezheti a műemlékek Kötv. 35/A. § (1) bekezdése szerinti kategóriába sorolásának módosítását. A Kötv. 35. § (1) bekezdése szerinti esetekben kezdeményezi a nyilvántartott műemléki érték nyilvántartásból történő törlését vagy a műemléki védettség megszüntetését.

➡(4) Az állapotfelvételi adatlapot a hatóság az ellenőrzés befejezésétől számított tizenöt napon belül elektronikus formában megküldve, a nyilvántartást vezető hatóság útján az OÉNY-be feltölti.

➡62. § (1) A hatóság az e rendeletben foglaltak szerint

➡a) a bejelentéshez kötött tevékenységek megvalósítása során a bejelentést követő egy éven belül legalább egy alkalommal,

➡b) az örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységek megvalósítása során az a) pontban meghatározott alkalmon túl - az elvi keretengedély kivételével - az engedély hatályának lejártá előtt legalább harminc nappal,

➡c) szakértő bevonásával a restaurálás elvégzése során a feltárás eredményeinek és a konzerváló kezelés ismertetése, kiértékelése céljából, valamint a restaurálás befejezésekor

➡köteles a tevékenység helyszínén ellenőrzést tartani.

➡(2) A hatóság az ellenőrzés során a helyszínről, annak környezetéről fényképfelvételt készít.

➡(3) A hatóság az (1) bekezdésében meghatározott tevékenysége során

➡a) amennyiben a szakértői tevékenység felügyeletét ellátó hatóság erre felhívja, ellenőrzi, hogy a kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő jogosultsággal rendelkező szakértő végzi-e a megvalósítást,

→ *b)* ellenőrzi, hogy a tervezett tevékenység megvalósítása a hatósághoz benyújtott terv és dokumentáció alapján, az e rendeletben meghatározott követelmények és a biztonsági előírások betartásával történik-e, valamint

→ *c)* ellenőrzi, hogy a megvalósítást, kivitelezést dokumentáló kutatási vagy restaurálási napló rendelkezésre áll-e, és ebben a szükséges bejegyzéseket az arra kötelezettek megtették-e.

→ (4) A fényképfelvételt a hatóság az ellenőrzés befejezésétől számított tizenöt napon belül elektronikus formában megküldve, a nyilvántartást vezető hatóság útján az OÉNY-be feltölti.

→ **63. §** (1) A hatóság, ha az ellenőrzés során

→ *a)* jogszabályban előírt követelmények teljesülésének olyan hiányát állapítja meg, amely a jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, felhívja a tulajdonos figyelmét a jogszabálysértésre, és megfelelő határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel kötelezi annak megszüntetésére,

→ *b)* tevékenységgel kapcsolatban - ha az szakszerűtlen, nem felel meg a Kötv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményeknek és szempontoknak - a tevékenység végzésének folytatását megtiltja, és felügyeleti intézkedést tesz.

→ (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha a szabálytalan tevékenységet nem a tulajdonos végezteti, akkor a tevékenység végzőjét kell figyelmeztetni és kötelezni a szabálytalan állapot megszüntetésére.

→ (3) A hatóság ellenőrzi az 54. § (3) bekezdésben foglaltak teljesítését, és a teljesítés elmulasztása esetén haladéktalanul intézkedik a mulasztás pótlása iránt.

→ 31. Az örökségvédelmi felügyeleti intézkedés szabályai védett műemléki érték esetén

→ **64. §** (1) Ha a hatóság a tevékenység végzésének folytatását a 63. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján megtiltotta, a helyszínen felvett jegyzőkönyv megállapításai és fényképfelvételek alapján az ellenőrzés napjától számított nyolc napon belül, azonnal végrehajtható határozattal elrendeli a szabálytalan állapot megszüntetését. A szabálytalan állapot megszüntetésére a hatóság a döntés kézbesítésétől számított legfeljebb hat hónapos határidőt adhat, mely határidő a kötelezett kérelmére indokolt esetben egyszer három hónappal meghosszabbítható.

→ (2) A tervezett tevékenység megvalósítását tovább folytatni csak a szabálytalan állapot megszüntetése után lehet.

→ (3) Az (1) bekezdés szerinti határozatban foglaltak végrehajtásának teljesítését a hatóság ellenőrzi.

→ (4) Az e rendeletben meghatározott követelmények súlyos megsértésének, szabálytalan állapotnak minősül

→ *a)* a védett műemléki érték megőrzésére vonatkozóan, ha annak

→ *aa)* épsége vagy jelentősége a tevékenység megvalósítása során veszélyeztetetté válik,

→ *ab)* jellege sértő módon megváltozik,

→ *ac)* helyreállíthatatlan sérülése vagy pusztulása következik be, vagy

→ *b)* a tervezett tevékenység szakszerűségére vonatkozóan, ha a megvalósítást

→ *ba)* a kutatási vagy a restaurálási napló megnyitása, vagy

→ *bb)* a terv vagy megelőző diagnosztikai vizsgálatok, vagy

→ *bc)* az értékleltár fgyeembevétele

→ nélkül végzik.

→ (5) A hatóság a szakértői tevékenység felügyeletét ellátó hatóságnak bejelenti, ha a (4) bekezdés *a)* pontja *aa)* alpontjában meghatározott veszélyeztetettség fennáll, és

→ *a)* a szakértő vagy szakértő szervezet által készített terv vagy dokumentáció szakszerűtlen vagy tartalma valótlan, vagy

→ *b)* a szakértőre vonatkozó összeférhetetlenséget vagy jogosulatlan tevékenységet észlel.

32. A helyreállítási kötelezés védett műemléki érték esetén

65. § (1) A hatóság műemlékvédelmi érdekből a sérült védett műemléki érték haladéktalan helyreállítását írhatja elő.

(2) A műemlék zavartalan érvényesülése érdekében a hatóság az (1) bekezdésben meghatározottakon túl elrendelheti:

a) a nem illeszkedő szerkezetek, burkolatok, díszítmények vagy beépített berendezési tárgyak, felszerelések eltávolítását vagy átalakítását,

b) a szabályossá tételi kötelezettség határidőre történő teljesítésének elmulasztása esetén az örökségvédelmi engedély vagy bejelentés nélkül, vagy az engedélytől, illetve a tudomásulvételtől eltérően a szabálytalanul megvalósított beavatkozás bontását, vagy átalakítás esetén az eredeti állapotnak a kötelezett költségén történő helyreállítását,

c) olyan munkálatok elvégzését, amelyek a műemlék történeti állapotának vagy korábbi történeti állapota meghatározott elemeinek helyreállítására és bemutatására irányulnak.

(3) Műemléki környezetben a műemlék, a műemléki jelentőségű területen, műemlék történeti tájon a védettséget megalapozó érték zavartalan érvényesülése érdekében a hatóság az (1) bekezdésben meghatározottakon túl elrendelheti a nem illeszkedő építmények, műtárgyak eltávolítását vagy átalakítását.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerinti kötelezés végrehajtásának teljesítését a hatóság ellenőrzi.

(5) A kötelezettséget úgy kell elrendelni, hogy teljesítése a kötelezett méltánylást érdemlő életviszonyaiban zavart ne okozzon.

33. Az örökségvédelmi fennmaradási tudomásulvétel a védett műemléki értéket érintő beavatkozások esetén

66. § (1) A védett műemléki érték szabályos vagy szabályossá tett állapotát a hatóság jogszerű hallgatással tudomásul veszi.

(2) Az örökségvédelmi fennmaradási tudomásulvétel során, amennyiben annak jogszabályi feltételei fennállnak - a (3) bekezdés kivételével - a hatóság a tevékenységek befejezésével megvalósult állapot fennmaradását feltételekhez kötheti. A 9. melléklet II. rész A. pontja szerinti állapotdokumentáció elkészítése feltételként szabható.

(3) A megvalósult beavatkozások fennmaradása nem vehető tudomásul, ha a szabálytalanul megvalósított beavatkozás eredményeként

a) a nyilvántartott műemléki érték esetén az egymást követő egyes beavatkozások összeadódó hatása miatt az érintett védett érték

aa) anyagában helyreállíthatatlanul megsérült vagy elpusztult,

ab) épsége veszélyeztetetté vált,

ac) a védett érték jellegét, történelmi és eszmei jelentőségét, ezek eredetiségét, hitelességét, integritását veszélyeztető és sértő állapot jött létre,

ad) a méltó használat nem biztosítható, vagy

b) műemlék esetén - az a) pontban felsoroltakon túlmenően - olyan állapot jön létre, amely a

ba) védett érték érvényesülését és megjelenését sérti vagy érvényesülését gátolja,

bb) fenntartható használatot ellehetetleníti,

c) műemléki jelentőségű területen, műemlék történeti tájon a védettséget megalapozó értéket veszélyeztető és sértő, valamint az érték, műemléki környezetben a műemlék zavartalan érvényesülését gátló állapot jött létre.

➡(4) Ha a védett műemléki érték szabálytalan állapota helyreállítással nem orvosolható, a hatóság - a (3) bekezdésben meghatározott esetek kivételével - a helyszíni szemlét követő tizenöt napon belül a védett műemléki értéket érintő bejelentéshez vagy örökségvédelmi engedélyhez kötött, de a hatósághoz benyújtott bejelentés vagy engedélykérelem mellékleteitől eltérően végzett tevékenységek befejezésével megvalósult állapot fennmaradását jogszerű hallgatással tudomásul veszi, és örökségvédelmi bírság kiszabásáról intézkedik.

IV. FEJEZET

A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG ÉS A MŰEMLEKI ÉRTÉK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS KÖZÖS SZABÁLYOK

34. Az egybefoglalt örökségvédelmi engedélyezési eljárás szabályai

➡67. § (1) Egybefoglalt örökségvédelmi engedély kérhető a régészeti örökség, valamint a műemlék kutatását és megőrzését együttesen érintő alábbi esetekben:

- ➡a) régészeti feltárás és védett műemléki érték roncsolásos kutatása,
- ➡b) a régészeti lelőhelyen elterülő védett történelmi kert vagy műemlék telkén elhelyezkedő védett park földmunkával járó kutatása,
- ➡c) védett történelmi kertben, illetve műemlék telkén elhelyezkedő védett parkban tervezett régészeti feltárás, vagy
- ➡d) a műemlékké nyilvánított régészeti emlék állagmegóvási, konzerválási munkálatai.

➡(2) Egybefoglalt örökségvédelmi engedélyezési eljárás hivatalból vagy kérelemre folytatható le, ha a régészeti örökségre valamint a műemlékre vonatkozó engedélykérelmet az egyes eljárásoknál előírtak szerint nyújtják be.

➡(3) Az egybefoglalt döntéseket tartalmazó határozat rendelkező részét és indokolását az egyes eljárásokra vonatkozó döntésenként önállóan kell megszövegezni. Az egybefoglalás az egyes döntések meghozatalára vonatkozó határidőket nem érinti.

35. Az örökségvédelmi hatástanulmány

➡68. § (1) Az örökségvédelmi hatástanulmányt

➡a) a Kötv. 85/A. §-ában meghatározott esetekben a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében, települési örökségvédelmi hatástanulmányként (a továbbiakban: települési örökségvédelmi hatástanulmány) a 12. melléklet szerinti tartalommal a (2) bekezdés a)-c) pontja alapján,

➡b) a 71. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben az engedély iránti kérelmet benyújtónak döntéselőkészítő örökségvédelmi hatástanulmányként a 13. melléklet szerinti tartalommal a (2) bekezdés d) pontja alapján

➡kell elkészíttetni.

➡(2) Az örökségvédelmi hatástanulmány kidolgozása során

➡a) a településfejlesztési koncepcióhoz a 12. melléklet 1. pont a) és c) alpontja szerinti tartalmat teljeskörűen,

➡b) a helyi építési szabályzat kidolgozásához - ha az nem áll rendelkezésre -, a 12. melléklet 1. pont a)-c) alpontjaiban meghatározott vizsgálatot, továbbá az 1. pont d) alpontjában meghatározott értékleltárt, valamint a 2. pont szerinti hatáselemzést a településrendezési eszköz meghatározásához szükséges részletezettséggel;

➡c) településképi rendelet helyi védelmi előírásainak meghatározásához a 12. melléklet 1. pont d) alpontjában meghatározott értékleltárt teljeskörűen;

→ *d)* a 37. § (3) bekezdésben és a 63. § (4) bekezdés *b)*-*c)* pontjában meghatározott esetekben

→ *da)* régészeti örökség felmérése esetén a 13. melléklet 1-3. pontja alatti vizsgálatokat és elemzéseket,

→ *db)* műemléki érték felmérése esetén a 13. melléklet 1-3. pontja alatti vizsgálatokat és elemzéseket, továbbá a 13. melléklet 4. pontjában meghatározott értékleltárt és a 13. melléklet 5. pontjában meghatározott értékvédelmi tervet teljeskörűen

→ *a* tervezés alá vont terület és a tervezett rendezési cél által megkövetelt mértékben kell elkészíteni.

→ (3) Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze a 12. és 13. mellékletben meghatározott tartalmi elemek közül a régészeti örökség tárgykörével foglalkozó tartalmi elemek összessége.

→ (4) Az örökségvédelmi hatástanulmány műemléki szakterületi munkarésze a 12. és 13. mellékletben meghatározott tartalmi elemek közül a műemlékvédelem tárgykörével foglalkozó tartalmi elemek összessége.

→ **69. § (1)** A települési örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséről a településfejlesztési koncepció vagy a településrendezési eszköz és a településképi rendelet készíttetője köteles gondoskodni.

→ (2) Az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítésére jogosult:

→ *a)* az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi munkarésze vonatkozásában a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerint régészeti területen szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő,

→ *b)* a helyi építési szabályzat kidolgozása során a 3. § (3) bekezdésében kijelölt örökségvédelmi szerv, amely az újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület terepbejárását térítésmentesen, 60 feltárássra alkalmas nap alatt végzi el,

→ *c)* az örökségvédelmi hatástanulmány műemléki szakterületi munkarésze vonatkozásában - kivéve a (3) bekezdésben foglaltakat - a régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló kormányrendelet szerint műemléki terület műemléki érték dokumentálása szakterületen szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő vagy az, aki a hatástanulmány alapjául szolgáló tervfajta elkészítésére egyébként jogosultsággal bír.

→ (3) A településképi rendelet alátámasztásául szolgáló települési értékleltárt az önkormányzati főépítész is elkészítheti.

→ 36. A kulturális örökség védetté nyilvánított ingatlanelemeinek vagyonátruházása

→ **70. §** A kulturális örökség védetté nyilvánított ingatlanelemeihez kapcsolódó vagyoni jogokról történő rendelkezés során a miniszter

→ *a)* a Kötv. 44. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott jóváhagyást vagy hozzájáruló jognyilatkozatot a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül,

→ *b)* a Kötv. 86. § (1) bekezdés szerint az elővásárlási joggal kapcsolatos nyilatkozatot a kérelem beérkezésétől számított huszonegy napon belül

→ adja meg.

V. FEJEZET

AZ ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZAKHATÓSÁG ELJÁRÁSA ÉS AZ ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLATÁNAK SZABÁLYAI

37. A hatóság szakhatósági eljárása és a szakkérdés vizsgálata

➡ **71. § (1)** A szakhatósági hatáskörében eljáró vagy örökségvédelmi szakkérdést vizsgáló hatóság a nyilvántartott régészeti lelőhelyet, a régészeti védőövezetet, a nyilvántartott műemléki értéket, a műemléket, a műemléki környezetet, a műemléki jelentőségű területet, a történeti tájat és világörökségi helyszínt vagy világörökségi területet érintő ügyben a 72. §-ban, valamint a 73. §-ban meghatározott szempontok alapján vizsgálja, hogy a tervezett tevékenység megfelel-e a Kötv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményeknek.

➡ (2) Ha a hatóság szakhatósági hatáskörében vagy szakkérdés vizsgálata során a nyilvántartott régészeti lelőhelyet, a régészeti védőövezetet, a nyilvántartott műemléki értéket, a műemléket, a műemléki környezetet, a műemléki jelentőségű területet, a történeti tájat és világörökségi helyszínt vagy világörökségi területet érintő ügyben az ügyfélnek az eljárás megindítása előtt benyújtott kérelmére előzetes szakhatósági állásfoglalást ad ki, amely a kibocsátásától számított hat hónapig használható fel.

➡ (3) A világörökségi helyszínt vagy világörökségi területet érintő szakhatósági eljárásban vagy az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság - legalább ötnapos határidő kitűzésével - kikéri a miniszter véleményét, állásfoglalását ennek figyelembevételével adja meg.

➡ (4) A szakhatósági hatáskörében eljáró vagy az örökségvédelmi szakkérdést vizsgáló hatóság döntéselőkészítő örökségvédelmi hatástanulmány elkészítését írhatja elő a beruházás előkészítését meghatározó feltételek tisztázása érdekében

➡ a) a bányászati kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyása, bányatelek megállapítása és módosítása, védőpillér kijelölése, módosítása, meggyengítése és lefejtése,

➡ b) előzetes környezeti hatásvizsgálat vagy környezeti hatásvizsgálat, valamint

➡ c) újrahasznosításra, más célú hasznosításra vagy telekalakításra irányuló földügyi igazgatási eljárás esetén, ha előzetes régészeti dokumentáció nem áll rendelkezésre.

➡ **38.** Az örökségvédelmi szakhatósági eljárás és szakkérdés vizsgálata régészeti lelőhely, régészeti védőövezet esetén

➡ **72. § (1)** A régészeti lelőhelyet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság vizsgálja:

➡ a) a nyilvántartott régészeti lelőhely, lelőhelyrész ismert és várható horizontális és vertikális kiterjedését az érintett ingatlan vagy ingatlanok területén,

➡ b) a nyilvántartott régészeti lelőhely jellegét, ezen belül:

➡ ba) történeti jelentőségét,

➡ bb) védettségi fokozatát,

➡ bc) tájban való elhelyezkedését, tájképi megjelenését,

➡ bd) állapotát, bolygatottságának mértékét,

➡ be) régészeti jelenségek jellegét, különösen az ismert vagy várható épített örökségi elemek meglétét,

➡ bf) a nyilvántartott régészeti lelőhelyen belül a régészeti jelenségek elhelyezkedésének sűrűségét, fedettségét, intenzitását, rétegzettségét,

➡ bg) kutatottságát, feltártságát,

➡ c) a tervezett beavatkozás jellegét és mértékét, ezek hatását a régészeti örökség elemeire, különösen:

➡ ca) nyomvonalas beruházás, beleértve ennek védősávját is,

➡ cb) sáv-, illetve pontalapozási technikákkal tervezett beruházás,

➡ cc) pinceszinti vagy földfelszín alatti beépítés,

➡ cd) elfedés esetében,

➡ d) a régészeti lelőhely elkerülése lehetőségét.

➡(2) A telekalakítási ügyben szakkérdést vizsgáló hatóság a telekalakítás engedélyezéséhez történő hozzájárulást megtagadhatja, ha a tervezett telekfelosztás következtében az egy telken fekvő régészeti emlék több telekre kerülne, és az veszélyezteti a régészeti emlék védelmét.

➡(3) A telekalakítási eljárás a védettség hatályát nem érinti, a telekalakítással érintett telek régészeti védelme a telekalakítás folytán létrejött telkekre is vonatkozik, kivéve, ha a hatóság a szakkérdés vizsgálata során másként rendelkezik.

➡(4) A védetté vagy ideiglenesen védetté nyilvánított régészeti lelőhelyet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság az e §-ban, valamint a 73. §-ban meghatározott szempontokon túl tekintetbe veszi, hogy a tervezett beavatkozás összhangban áll-e a védetté nyilvánítás céljával, ezen belül biztosítható-e - a fenntartható használat elvét is figyelembe véve - a lelőhely hosszú távú megőrzése, valamint jövőbeni kutathatósága.

➡(5) A régészeti védőövezetet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság az e §-ban, valamint a 73. §-ban meghatározott szempontokon túl tekintetbe veszi a tervezett beavatkozás hatását a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyre - összhangban a védetté nyilvánítás céljával -, különös tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenység, beruházás, építmény nem veszélyezteti-e a védetté nyilvánított lelőhely

➡a) tájképi megjelenését,

➡b) megközelíthetőségét,

➡c) fenntartható használatát, hosszú távú megőrzésének lehetőségét,

➡d) esetleges bemutathatóságát, vagy

➡e) rövid és hosszú távú kutathatóságát.

➡(6) A hatóság szakhatósági állásfoglalása során vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata alapján az 5. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően rendelkezhet, ha a földmunkával járó beruházás

➡a) örökségvédelmi vagy természetvédelmi célból, vagy

➡b) belterületen

➡valószínűleg meg, vagy más meglévő építmény vagy műtárgy karbantartására irányul.

➡(7) A hatóság előzetes nyilatkozatot ad ki védetté nyilvánított régészeti lelőhely kisajátításához jogszabályban meghatározott esetekben.

➡39. Az örökségvédelmi szakhatósági eljárás és szakkérdés vizsgálatának szabályai a védett műemléki érték esetén

➡73. § (1) A szakhatóságként közreműködő vagy örökségvédelmi szakkérdést vizsgáló hatóság a tervezett tevékenység engedélyezéséhez történő hozzájárulást megtagadja, ha az eljárás során megállapítható, hogy a Kötv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelmények nem teljesülnek.

➡(2) A műemléki környezetet vagy a műemléki jelentőségű területet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság a műemlék érvényesülése, illetve a terület védetté nyilvánításának alapjául szolgáló értékek megőrzése és hangsúlyos érvényesülése érdekében vizsgálja, hogy a tervezett tevékenység megfelel-e a Kötv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelménynek.

➡(3) A történeti tájat, világörökségi helyszínt vagy világörökségi területet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság vizsgálja

➡a) a történeti tájon azon jellemzők fennmaradásának és érvényesülésének biztosítását, amelyek a védetté nyilvánítás céljaként meghatározásra kerültek,

➡b) a világörökségi helyszínen vagy világörökségi területen az érintett világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értéke fennmaradásának és érvényesülésének biztosítását,

→ c) a tervezett tevékenység, különösen a tájhasználat megváltozása következtében potenciális hatásviselővé váló, a védett műemléki értéket megtestesítő környezeti elem vagy rendszer érintettségét, illetve a környezetveszélyeztetés előfordulásának valószínűségét és mértékét.

→ (4) Műemlék ingatlanán, műemléki jelentőségű területen telekalakítás akkor engedélyezhető, ha azzal a védett érték nem sérül.

→ (5) Az (1) bekezdésben meghatározottakat kell alkalmazni telekalakítás során, ha → a) a műemlék ingatlant érintően a tervezett telekalakítás következtében az egy telken fekvő védett érték, a telekalakítást követően több telekre kerülne,

→ b) a műemléki jelentőségű területet érintően a tervezett telekalakítás, telekhatár-rendezés nem veszi figyelembe a történeti településszerkezetet, a telekosztási struktúrát, a telekméretet és telekformát, a megközelítési lehetőséget, a történeti utcavonalat.

→ (6) A telekalakítás a védettség hatályát nem érinti, a telekalakítással érintett telek általános vagy a műemlékké nyilvánítással keletkező védelme a telekalakítás folytán létrejött telkekre is vonatkozik.

→ **74. §** (1) A műemléki környezetet, műemléki jelentőségű területet, történeti tájat és világörökségi helyszínt vagy világörökségi területet érintő összevont építésügyi engedélyezés elvi keretengedélyezési szakaszára vonatkozó örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során szakhatósági eljárásában a hatóság - határidő kitűzésével - kikérheti a Műemléki Tanácsadó Testület szakértői véleményét.

→ (2) A Műemléki Tanácsadó Testületet a szakértői véleménye mindaddig köti, amíg a kérelemben meghatározott tevékenység érdemben nem változik meg.

VI. FEJEZET

→ **A HATÓSÁG ÖRÖKSÉGVÉDELLEMMEL KAPCSOLATOS NEM HATÓSÁGI FELADATAI**

→ 40. A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában adott szakmai vélemény örökségvédelmi szempontjai

→ **75. §** (1) A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök jogszabályban meghatározott egyeztetési eljárás keretében kialakított szakmai vélemény során figyelemmel kell lenni a védett régészeti örökség és a védett műemléki értékek helyben történő megőrzésének alapvető követelményére.

→ (2) A szakmai véleményezés során a 42. § (7) bekezdésében meghatározottakon túl a következő szempontokat kell különösen érvényesíteni:

→ a) a műemléki környezet, a műemléki jelentőségű terület, a történeti táj, világörökségi helyszínt vagy világörökségi és világörökségi várományos helyszínt vagy terület egyedi, a b)-e) pontok szerinti örökségvédelmi szempontok érvényesítését biztosító a beépítésre szánt területek esetében építési övezeti és a beépítésre nem szánt területek esetében övezeti előírások, továbbá egyéb rendelkezések megléte,

→ b) a település (településrész) történelmileg kialakult tagozódása, szerkezete, beépítési módja, jellemző beépítési magassága, hagyományos jellege,

→ c) a közlekedéshálózat szabályozásának a történeti településrész méreteihez és szerkezeti adottságaihoz alkalmazkodó megoldása,

→ d) az önkormányzati településképi rendelet hatálybalépéséig

→ da) az új építményeknek és építészeti elemeknek, illetve műszaki berendezéseknek a történelmi településképi, hagyományos tájkép jellegéhez és arányaihoz illő összhangja,

→ *db*) a terület, a táj hagyományos jellegét torzító és túlterhelő, a természeti vagy épített környezetet veszélyeztető hatások elhárításának szabályozási lehetősége,
→ *e*) az önkormányzati településképi rendelet hatálybalépését követően az azzal való összhang.

→ (3) A hatóság a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában adott szakmai véleményhez kikérheti

→ *a*) nyilvántartott vagy védetté nyilvánított régészeti lelőhelyet és védőövezetét érintő esetben az Ásatási Bizottság,

→ *b*) országos védelem alatt álló műemléket, műemléki környezetet, műemléki jelentőségű területet, történeti tájat érintő esetben a Műemléki Tanácsadó Testület szakértői véleményét.

→ 41. A hatóság nem hatósági örökségvédelmi feladatainak ellátása

→ **76. §** (1) A hatóság nem hatósági örökségvédelmi feladatai:

→ *a*) a védett műemléki érték fenntartható, integrált szemléletű, a védelmet és fejlesztést összehangoló megőrzésének - hatósági szolgáltatás keretében történő - elősegítése,

→ *b*) az örökségvédelem érdekeit érintő helyi szintű szakmai és társadalmi együttműködés elősegítése.

→ (2) A hatóság örökségvédelmi szolgáltatás keretében

→ *a*) a jogszabályban meghatározott módon, a műemléki érték nyilvántartásba vétele során - a nyilvántartást vezető hatóság megkeresésére -

→ *aa*) vizsgálja és véleményezi a műemléki érték nyilvántartásba vételére irányuló kezdeményezéseket,

→ *ab*) értékvizsgálatot folytathat le, értékvizsgálati dokumentációt készíttethet az állományában lévő szakértői jogosultsággal rendelkező állami tisztviselővel,

→ *b*) az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott céllal - a nyilvántartást vezető hatósággal együttműködve - segíti a tulajdonosokat az alábbiak tekintetében:

→ *ba*) a védett műemléki értéket érintő jókarbantartási kötelezettségük teljesítése,

→ *bb*) a nyilvántartott régészeti lelőhely fenntartására és a műemlék helyreállítására, különösen annak előkészítésére, kutatására, restaurálására fordítható pályázati lehetőségek megismerése,

→ *bc*) a műemlékvédelmi követelményekre, szempontokra, eljárási szabályokra vonatkozó, valamint - a 62. § (1) bekezdés *b*) pont szerinti ellenőrzést követően - az örökségvédelmi engedély lejáratainak jogkövetkezményeiről szóló tájékoztatás nyújtása.

→ *c*) az ügyfél megkeresésére előzetes tájékoztatást nyújt

→ *ca*) az ingatlant érintő örökségvédelmi követelmények és szempontok pontosítása, konkrét meghatározása,

→ *cb*) a tervezett tevékenységek megvalósításához szükséges örökségvédelmi és építésügyi hatósági eljárások, településrendezési eljárások köre és szabályai

→ kérdésében.

→ (3) A hatóságot az előzetes tájékoztatása azokban a kérdésekben, amelyekről tájékoztatást adott, mindaddig köti, amíg a vonatkozó jogszabályi rendelkezés vagy a nyilatkozat iránti kérelemben meghatározott tevékenység érdemben nem változik meg.

VII. FEJEZET

A KULTURÁLIS JAVAK VÉDELME

42. A kulturális javakkal kapcsolatos hatósági feladatok

☞ 77. § A kulturális javak hatósága ellátja

☞ 1. a kulturális javak vonatkozásában a Kötv.-ben meghatározott hatósági feladatokat, amelyek különösen

☞ 1.1. a kulturális javak védetté nyilvánítása és védettségének megszüntetése a Kötv. 47-50. §-a alapján,

☞ 1.2. a védetté nyilvánított gyűjteményekhez vagy tárgye gyűjtésekhez tartozó kulturális javak elidegenítéséhez vagy őrzési helyének 90 napot meghaladó megváltoztatásához szükséges hozzájárulás a Kötv. 51. § (2) bekezdése szerint,

☞ 1.3. a kulturális javak helyszíni ellenőrzése a Kötv. 52. § (2) bekezdése szerint,

☞ 1.4. az eltűnt kulturális javak körözésének elrendelése a Kötv. 53/A. §-a alapján,

☞ 1.5. a kulturális javak kivitelével kapcsolatos hatósági feladatok a Kötv. 54-58. §-a, valamint a Bizottság 1081/2012/EU végrehajtási rendelete (2012. november 9.) a kulturális javak kiviteléről szóló, 2008. december 18-i 116/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtása alapján,

☞ 1.6. közhiteles nyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatok a Kötv. 59-60. §-a és 71. § (2) bekezdés a) és f) pontja szerint, továbbá a közhiteles hatósági nyilvántartásnak nem minősülő nyilvántartások vezetése a Kötv. 71. § (2) bekezdése szerint,

☞ 1.7. a fémkereskedelmi tevékenység céljára történő átadás engedélyezésére irányuló eljárások a Kötv. 61/A. §-a szerint,

☞ 1.8. a védetté nyilvánított kulturális javak esetében a Kötv. 63. § (3) bekezdése szerinti építésügyi hatósági vagy más hatósági engedélyhez nem kötött megóvási (konzerválási), restaurálási vagy átalakítási munkák engedélyezése,

☞ 1.9. hatósági döntés arról, hogy valamely tárgy vagy jelenség a kulturális javak körébe tartozik-e a Kötv. 64/A. §-a szerint,

☞ 1.10. hatósági döntés a Kötv. 67. § (1) és (2) bekezdése szerint,

☞ 1.11. hatósági döntés a Kötv. 67. § (3) bekezdése szerint a b) pont kivételével,

☞ 1.12. hatósági döntés a Kötv. 68. §-a alapján,

☞ 1.13. tűrési kötelezettség előírása a Kötv. 69. §-a alapján,

☞ 1.14. intézkedés a kulturális javak megóvása és hozzáférhetősége érdekében a Kötv. 78. §-a és 79. §-a szerint,

☞ 1.15. örökségvédelmi bírság kiszabása a Kötv. 82. §-a alapján,

☞ 2. a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javak nemzetközi visszaadásáról szóló, Rómában, 1995. év június hó 24. napján aláírt UNIDROIT Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi XXVIII. törvény 3. §-a szerinti megbízott illetékes hatósági feladatokat,

☞ 3. a kulturális javak visszaszolgáltatásával kapcsolatos állami feladatokat a jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló 2001. évi LXXX. törvény 7. § és a 7/A. § szerint,

☞ 4. az elkobzott kulturális javak közgyűjteményi elhelyezésére irányuló feladatokat a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet 94. §-a szerint,

☞ 5. a bírósági letétként kezelt kulturális javakkal kapcsolatos feladatokat a bíróságon kezelt letétekről szóló 27/2003. (VII. 2.) IM rendelet 7. §-a szerint,

☞ 6. a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló 2012. évi XCV. törvényben meghatározott kulturális örökségvédelmi hatósági feladatokat,

☞ 7. a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdona jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését szolgáló eszközökről szóló, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Közgyűlése által Párizsban az 1970. évi november hó 14. napján elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 2. törvényerejű rendelet végrehajtásából eredő, kulturális javakkal kapcsolatos hatósági és központi hivatali feladatokat,

➡ 8. a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 102. §-a szerinti feladatokat,

➡ 9. a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 33. §-ában foglalt feladatokat, valamint

➡ 10. a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában Hágában, 1954. évi május hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyv (a kulturális javak háború idején megszállott területről való kivitelének tilalma tárgyában) kihirdetéséről szóló 1957. évi 14. törvényerejű rendelet, valamint a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi Hágai Egyezmény Második Kiegészítő Jegyzőkönyvének kihirdetéséről és a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2006. évi XXIX. törvény végrehajtásából eredő, kulturális javakkal kapcsolatos hatósági és központi hivatali feladatokat más érintett szervekkel együttműködésben.

➡ **78. §** A kulturális javak hatósága az 54. § (4) bekezdése szerinti felhívás kézhezvételét követő öt napon belül észrevételt tesz.

➡ 43. A kulturális javakkal kapcsolatos nem hatósági feladatok

➡ **79. §** A kulturális javak hatósága

➡ a) támogatást nyújt a rendőrség és a vámhatóság munkájához a kulturális javak hatékonyabb védelme érdekében,

➡ b) ellátja a kulturális javak visszakövetelésével, illetve visszaadásával kapcsolatos teendőket a Kötv. 64. § a) pontja szerint,

➡ c) részt vesz a jogtalanul eltulajdonított kulturális javak nemzetközi információcseréjében a Kötv. 64. § b) pontja szerint.

➡ 44. Az államot megillető elővásárlási jog gyakorlása a kulturális javak tekintetében

➡ **80. §** (1) A kulturális javak hatósága a 3. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatot a kultúráért felelős miniszter javaslatára, a Kötv. 7. § 9. pontja szerinti közgyűjtemény bevonásával is teljesítheti.

➡ (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a kultúráért felelős miniszter a kulturális javak hatóságánál írásban előterjesztett kérelmében megjelöli a teljesítésben részt vevő közgyűjteményt és igazolja az elővásárlási jog gyakorlásához szükséges fedezet meglétét.

➡ (3) Azon védetté nyilvánított kulturális javak esetében, amelyben a magyar állam élt az elővásárlás jogával, a megvásárolt védetté nyilvánított kulturális javak a vételárat rendelkezésre bocsájító közgyűjtemény őrzésébe kerülnek addig, amíg a vagyonkezelő kijelölése a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján megtörténik.

➡ 45. A régészeti korú tárgyakra vonatkozó szabályok

➡ **81. §** (1) Régészeti korú tárgy tulajdonjogának átruházását megelőzően legalább harminc nappal a régészeti korú tárgyat - az 1711 előtt keletkezett könyvek, iratok, bútorok, numizmatikai és bizonyíthatóan műgyűjteményben fennmaradt tárgyak kivételével - a kulturális javak hatósága részére a 6. mellékletben meghatározott adattartalommal be kell jelenteni.

➡ (2) A tulajdonjog átruházása kizárólag a kulturális javak hatóságának a bejelentés tényét rögzítő igazolása alapján történhet.

➡ (3) A kulturális javak hatóságának a bejelentés tényét rögzítő igazolása nem tanúsítja a régészeti korú tárgy korát, értékét és eredetiségét. Az igazolás kiadásának ügyintézési határideje a kézhezvételtől számított legfeljebb tizenöt nap.

➡ (4) Az igazolást a tulajdonjog átruházása során át kell adni az új tulajdonosnak.

➡(5) A (2) bekezdés szerinti igazolás nélkül értékesített régészeti korú tárgy tulajdonjogának átruházása semmis.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

82. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Az 1-81. §, a 83-85. §, valamint az 1-13. melléklet 2017. január 1-jén lép hatályba.

➡**83. §** (1) E rendelet nem érinti a szakértői testületek tagjainak az e rendelet hatálybalépésekor fennálló jogviszonyát.

➡(2) A 68. §-t és 69. §-t, valamint a 12. mellékletet a hatálybalépésekor folyamatban lévő településfejlesztési koncepció és településrendezési eszköz készítése, módosítása során is alkalmazni kell.

➡**84. §** Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

➡**85. §** Hatályát veszti a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet.

86. § (1) Nem lép hatályba a kulturális örökség védelmével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 306/2016. (X. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.)

a) 31. §-a,

b) 41. § (5) bekezdése és

c) 42. § a) pontja.

(2)¹

➡1. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

➡A járási hivatalok és illetékességi területük az örökségvédelmi feladatok tekintetében

➡	A	B	C
➡1	Megye	Járási hivatal székhelye	Járási hivatal illetékességi területe örökségvédelmi hatáskörében
➡2	Baranya	Pécs	Baranya megye
➡3	Bács-Kiskun	Kecskemét	Bács-Kiskun megye
➡4	Békés	Békéscsaba	Békés megye
➡5	Borsod-Abaúj-Zemplén	Miskolc	Borsod-Abaúj-Zemplén megye
➡6	Csongrád	Szeged	Csongrád megye
➡7	Fejér	Székesfehérvár	Fejér megye
➡8	Győr-Moson-Sopron	Győr	Győr-Moson-Sopron megye
➡9	Hajdú-Bihar	Debrecen	Hajdú-Bihar megye
➡10	Heves	Eger	Heves megye
➡11	Jász-Nagykun-Szolnok	Szolnok	Jász-Nagykun-Szolnok megye
➡12	Komárom-Esztergom	Tatabánya	Komárom-Esztergom megye
➡13	Nógrád	Salgótarján	Nógrád megye
➡14	Pest	Érd	Pest megye
➡15	Somogy	Kaposvár	Somogy megye
➡16	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Nyíregyháza	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
➡17	Tolna	Szekszárd	Tolna megye
➡18	Vas	Szombathely	Vas megye
➡19	Veszprém	Veszprém	Veszprém megye
➡20	Zala	Zalaegerszeg	Zala megye

1 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2016. XII. 30-tól.

 21	Budapest	I. kerület	I. kerület, II. kerület, III. kerület, XI. kerület, XII. kerület, XX. kerület, XXI. kerület, XXII. kerület, XXIII. kerület
 22		V. kerület	IV. kerület, V. kerület, VI. kerület, VII. kerület, VIII. kerület, IX. kerület, X. kerület, XIII. kerület, XIV. kerület, XV. kerület, XVI. kerület, XVII. kerület, XVIII. kerület, XIX. kerület, a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület

 [2. melléklet a 496/2016. \(XII. 28.\) Korm. rendelethez](#)

Feltárás megkezdéséről szóló bejelentés adattartalma

- 1. Bejelentő intézmény neve
- 2. Feltárást engedélyező határozat száma
- 2.1. Országos jelentőségű védett természeti területen tervezett régészeti feltárás esetén a természetvédelmi hatóság által kiadott engedély száma
- 3. Feltárási munkával érintett lelőhely
- 4. Feltárás megkezdésének pontos időpontja (év, hó, nap)
- 5. Feltárás vezetőjének neve

 [3. melléklet a 496/2016. \(XII. 28.\) Korm. rendelethez](#)

Lelőhely-bejelentő adatlap adattartalma

- 1. A lelőhely megjelölése
- 1.1. Megye, város, település neve, kerület, utca, házszám
- 1.2. Nyilvántartási azonosító száma
- 2. A lelőhely neve
- 3. A lelőhely pontos helye
- 3.1. A mellékelte térkép(vetület) fajtája
- 3.2. A helyszínen mért EOV vagy WGS84 földrajzi koordináták: ..... vagy
- A térképlap száma és a térképről leolvasott koordináták: X (É-D): ..... Y (K-Ny): .....
- 3.3. Helyrajzi szám, ha a bejelentő rendelkezésére áll
- 3.4. Földrajzi leírás
- 3.5. A helymeghatározás pontossága
- 4. A lelőhelyen talált régészeti jelenségek adatai (jellege, kora)
- 5. A lelőhely állapota
- 6. A lelőhely veszélyeztetettsége
- 7. A lelőhely ismertsége
- 8. A lelőhelyen végzett tevékenység
- 9. A leleteket fogadó múzeum
- 10. A bejelentő neve, címe
- 11. Megjegyzés
- 12. A bejelentés kelte
- 13. Mellékletek

 [4. melléklet a 496/2016. \(XII. 28.\) Korm. rendelethez](#)

Bejelentéshez kötött feltárási tevékenység bejelentésének és mellékleteinek adattartalma

- ➡ 1. A lelőhely nyilvántartási azonosítója, amennyiben a feltárás ismert lelőhelyet érint
- ➡ 2. A feltárást végzők adatai:
  - ➡ 2.1. A bejelentő neve, székhelyének címe
  - ➡ 2.2. A feltárás vezetőjének neve, beosztása, szakterülete
  - ➡ 2.3. A feltárás vezetőjének munkatársai, beosztásuk, szakterületük
- ➡ 3. A feltárás helye:
  - ➡ 3.1. Azonosításra alkalmas megjelölés
  - ➡ 3.2. Csatolt térkép azonosítási adatai: térképlap száma, térkép vetülete, térkép méretaránya
  - ➡ 3.3. EOVS vagy WGS84 földrajzi koordináták
  - ➡ 3.4. A feltárással érintett ingatlan adatai: a bejelentő rendelkezésére álló helyrajzi száma
  - ➡ 3.5. A feltárandó terület (kutatási felület) nagysága, nyomvonal esetén hossza
- ➡ 4. A feltárás adatai
  - ➡ 4.1. A tervezett régészeti feltárás módja
  - ➡ 4.2. A tervezett régészeti feltárás megkezdésének időpontja (év, hónap, nap)
- ➡ 5. A feltárás tárgya
  - ➡ 5.1. A feltárandó régészeti jelenségek jellege
  - ➡ 5.2. A feltárandó régészeti jelenségek kora
  - ➡ 5.3. A feltárás előzményei
  - ➡ 5.4. Javaslat a leletanyag ideiglenes elhelyezésére
  - ➡ 5.5. A feltárás tervezett kezdete, várható időtartama, ütemezése
  - ➡ 5.6. A feltárás költségei és azok forrása
  - ➡ 5.7. Régészeti megfigyelés esetén a beruházó megnevezése (neve, székhelyének címe, képviselője), illetve annak megjelölése, hogy milyen beruházáshoz kapcsolódik a feltárás
- ➡ 6. A leletanyag végleges befogadásáról szóló múzeumi nyilatkozat
- ➡ 7. Térképmelléklet, amely egyértelműen ábrázolja a feltárási tevékenység helyszínét, a térképlapon olvashatóan feltüntetett koordinátákkal

➡ 5. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

➡ **A régészeti feladatellátás költségeire alkalmazható legmagasabb hatósági árak**

➡ (A táblázat az árakat a régészeti feladatellátás tevékenységei szerinti bontásban tartalmazza.)

➡	A	B	C
➡ 1	Feladat	Egység	Ár (forintban)
➡ 2	Terepbejárás		
➡ 3	a) Nem nyomvonalas	Ft/1 ha	4000 + áfa, de legalább 20000 + áfa
➡ 4	b) Nyomvonalas (20 méter szélességig)	Ft/km	40000 + áfa
➡ 5	c) Nyomvonalas (20 méternél szélesebb)	Ft/km	80000 + áfa
➡ 6	Fémkereső műszerrel végzett lelet- és lelőhely-felderítés	Ft/m ²	20 + áfa
➡ 7	További lelőhely-diagnosztikai módszerek		
➡ 8	1. Geofizikai kutatás		
➡ 9	a) Mágneses mérés	Ft/m ²	40 + áfa
➡ 10	b) Talajradaros mérés	Ft/m ²	140 + áfa
➡ 11	c) Talajjellenállás-mérés	Ft/m ²	120 + áfa
➡ 12	2. Légifelvételzés (földről irányított repülő szerkezetéről, motoros sárkányrepülőőről, repülőgépről)	Ft/10 ha/km	15000 + áfa

13	3. Kis felületű szisztematikus mintavétel (lapát-teszt, fedett, egyéb módszerrel nem vizsgálható területek kutatására)	Ft/10 ha/km	160000 + áfa
14	4. Fedett területek komplex vizsgálata (fúrás, lapát-teszt és geofizika lehetőség szerinti kombinációja)		
15	a) Nem nyomvonalas	Ft/1 ha	32000 + áfa
16	b) Nyomvonalas (2 méter szélességig)	Ft/km	160000 + áfa
17	c) Nyomvonalas (20 méter szélességig)	Ft/km	240000 + áfa
18	d) Nyomvonalas (20 méternél szélesebb)	Ft/km	320000 + áfa
19	5. Talajtani kutatások (sekély mélységű fúrás a régészeti lelőhelyek réteg- és talajviszonyainak meghatározásához)	Ft/1 ha/km	18000 + áfa
20	Örökségvédelmi kockázatelemzés (a próbafeltárások megkezdése előtt)	Ft	80000 + áfa
21	Kutatási terv készítése (további lelőhely-diagnosztikai módszerek alkalmazásának tervezése a próbafeltárás előkészítéséhez)		
22	a) Nem nyomvonalas	Ft	30000 + áfa
23	b) Nyomvonalas	Ft/km	10000 + áfa, de legalább 30000 + áfa
24	Próbafeltárás (az ár a földmunka költségét nem tartalmazza)		
25	a) egy vagy több korszak történeti összefüggésben megmaradt emlékműanyagának feltárása (1 vagy 2 rétegű) 10 méteres poligonon határolt	Ft/m ²	3150 + áfa
26	b) többretegű lelőhely (3 rétegtől)	Ft/m ²	3150 x (rétegszám-1) + áfa
27	c) történeti városmag esetén	Ft/m ²	31500 + áfa
28	d) negatív eredménnyel járó próbafeltárás	Ft/m ²	1100 + áfa
29	Feltérési projektterv összeállítása		
30	a) Nem nyomvonalas	Ft	50000 + áfa
31	b) Nyomvonalas (2 méter szélességig)	Ft	30000 + áfa
32	c) Nyomvonalas (2 méternél szélesebb)	Ft/km	50000 + áfa
33	Előzetes régészeti dokumentáció járulékos költségei: térképészeti előfeldolgozási díj [ha a beruházó nem tud olyan georeferált, CAD vagy GIS alapú digitális állományokat biztosítani, melyeken egyértelműen azonosítható a beruházás helye, kiterjedése, és lehetőleg a földmunka mértéke (keresztmetszelvények)], koordináció	Ft	25000 + áfa
34	Teljes felületű feltárás 10 méteres poligonon határolt területe (az ár a beruházó által végzett földmunka költségét nem tartalmazza)		
35	a) egy vagy több korszak történeti összefüggésben megmaradt emlékműanyagának feltárása (1 vagy 2 rétegű)	Ft/m ²	3150 + áfa
36	b) többretegű lelőhely (3 rétegtől)	Ft/m ²	3150 x (rétegszám-1) + áfa
37	c) történeti városmag, kis intenzitású (kis mélység, csekély fedettség, kevés objektum)	Ft/m ²	15750 + áfa
38	d) történeti városmag kis intenzitású (nagy mélység, csekély fedettség, kevés objektum)	Ft/m ²	31500 + áfa
39	e) történeti városmag, közepes intenzitású (közepes mélység, közepes fedettség, területileg összefüggő objektumok)	Ft/m ²	47250 + áfa
40	f) történeti városmag (nagy mélység, intenzív fedettség, egymást átfedő objektumok)	Ft/m ²	63000 + áfa
41	g) történeti városmagban 5 m ² alatti alapterületű feltárás (5 métert meghaladó mélység, intenzív fedettség, egymást átfedő objektumok)	Ft/m ²	100000 + áfa
42	Régészeti megfigyelés	Ft/óra	8000 + áfa, de legalább 36000/nap + áfa

43	Megfigyelés keretében végzett bontómunka	Ft/m ²	3150 + áfa
44	Régészeti leletek elhelyezésének vagy végleges befogadásának egyszeri költsége	Ft/m ³	250000 + áfa

6. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Régészeti korú tárgyak tulajdonjogának átruházását megelőző bejelentés adattartalma

1. A régészeti korú tárgy
  - 1.1. megnevezése,
  - 1.2. leírása,
  - 1.3. meghatározó méretei,
  - 1.4. készítési kora,
  - 1.5. egyéb jellemzői (különleges jelzések, ismertető jegyek, sérülések),
  - 1.6. anyaga és készítési eljárása,
  - 1.7. származási helye és szerzési módja, ideje,
  - 1.8. őrzési helye.
2. A régészeti korú tárgy tulajdonosának neve, elérhetősége.
3. A bejelentés kötelező mellékleteként a régészeti korú tárgy azonosítására alkalmas fotó.

7. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Feltárási engedély iránti kérelem és mellékletei adattartalma

1. A lelőhely nyilvántartási azonosítója
2. A feltárást végzők adatai
  - 2.1. A feltárási engedélyt kérő intézmény neve, székhelyének címe
  - 2.2. A feltárással érintett terület vezetőjének neve, beosztása, szakterülete
  - 2.3. A feltárást végző intézmény vezetőjének neve, beosztása, szakterülete
  - 2.4. A feltárást végző intézmény vezetőjének végzettségét igazoló okirat megnevezése, száma és kiállítója
  - 2.5. A feltárást végző intézmény munkatársai, beosztásuk, szakterületük
3. A feltárással érintett terület azonosítására egyértelműen alkalmas megjelölés értelemszerű megadásával
  - 3.1. Azonosításra alkalmas megjelölés
  - 3.2. Csatolt térkép azonosítási adatai: térképlap száma, térkép vetülete, térkép méretaránya
  - 3.3. EOVS vagy WGS84 földrajzi koordináták
  - 3.4. A feltárással érintett ingatlan helyrajzi száma
  - 3.5. A feltárással érintett terület (kutatóterület) nagysága, nyomvonal esetén hossza
  - 3.6. Megelőző feltárással érintett terület nagysága, nyomvonal esetén hossza
4. A feltárással érintett terület adatai
  - 4.1. A tervezett régészeti feltárással érintett terület jellege
  - 4.2. A tervezett régészeti feltárással érintett terület módja
  - 4.3. Megelőző feltárással érintett terület megnevezése (neve, székhelyének címe, képviselője), illetve milyen beruházáshoz kapcsolódik a feltárással érintett terület
  - 4.4. Tervdokumentáció esetén a kutatóterület leírása, tudományos indoklása, a feltárással érintett terület költségeinek tervezett forrása
5. A feltárással érintett terület tárgya
  - 5.1. A feltárással érintett terület jellege
  - 5.2. A feltárással érintett terület kora
  - 5.3. A feltárással érintett terület előzményei

- ☞ 5.4. Javaslat a leletanyag ideiglenes elhelyezésére
- ☞ 5.5. A feltárás tervezett kezdete, várható időtartama, ütemezése
- ☞ 6. Nyilatkozatok
- ☞ 6.1. A feltárást végző intézmény vezetőjének nyilatkozata arról, hogy a feltárás vezetője az intézményükkel munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll
- ☞ 6.2. Esetleges illetékmentességről szóló nyilatkozat

- ☞ 8. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

☞ **A leletanyag végleges befogadásáról szóló nyilatkozat adattartalma**

- ☞ 1. A leletanyagot véglegesen befogadó múzeum neve, székhelyének címe
- ☞ 2. A feltárás adatai:
  - ☞ 2.1. A lelőhely nyilvántartási azonosítója
  - ☞ 2.2. A feltárás helye
  - ☞ 2.3. A feltárási engedély iránti kérelmező neve
- ☞ 3. A leletanyag befogadásának ütemezése:
  - ☞ 3.1. A leletanyag átvételének tervezett időpontja
  - ☞ 3.2. Múzeumi szakmai leltárba vétel elkészítésének tervezett határideje
  - ☞ 3.3. Raktárban történő végleges elhelyezés befejezésének tervezett határideje
  - ☞ 3.4. A társadalom és a szakmai közönség számára történő bemutatás, feldolgozás terve

☞ 9. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

☞ **Bejelentéshez kötött tevékenység bejelentésének vagy az örökségvédelmi engedély iránti kérelemnek és mellékleteinek adattartalma**

☞ A bejelentéshez kötött tevékenység bejelentésének vagy műemlék esetén az örökségvédelmi engedély iránti kérelemnek és mellékleteinek a védett műemléki érték egészére vagy a tervezett tevékenységgel érintett részére vonatkozóan - a tevékenység vagy a védett műemléki érték nagyságától és a jellegétől függően, megfelelő részletettséggel - a következőket kell tartalmaznia:

- ☞ I. A bejelentés vagy a kérelem tartalma:
  - ☞ 1. az érintett védett műemléki érték azonosításra alkalmas megjelölése,
  - ☞ 2. a bejelentés vagy kérelem tárgya, a tervezett tevékenység összefoglaló, rövid leírása és bejelentés esetén a tevékenység tervezett megkezdésének vagy befejezésének időpontja,
  - ☞ 3. a tevékenység végzésére jogosultsággal rendelkező tervező vagy szakértő nyilatkozata, amelynek tartalma:
    - ☞ 3.1. a jogosult neve és elérhetősége,
    - ☞ 3.2. a műemléki érték megőrzésével összefüggő jogszabályban meghatározott követelmények betartásáról és szempontok érvényre juttatásáról szóló felelős nyilatkozat,
    - ☞ 4. az e rendeletben foglaltak szerint a Műemléki Tanácsadó Testület megkeresése esetén a tervegyezőségről vagy a tervváltozásról szóló nyilatkozat,
    - ☞ 5. ha a bejelentést vagy kérelmet nem a tulajdonos nyújtotta be a meghatalmazás, amely tartalmazza a tervezett tevékenység végzéséhez történő, az előírt dokumentáció ismeretében tett és az abban foglaltakkal egyetértő nyilatkozatot,
    - ☞ 6. az illeték megfizetésének igazolása,
    - ☞ 7. a mellékletek felsorolása,
    - ☞ 8. bejelentés esetén kérvény a tudomásulvétel írásba foglalására.

II. A bejelentés vagy a kérelem melléklete az alábbiak szerint:

A. ÁLLAPOTDOKUMENTÁCIÓ

1. a védett műemléki érték elhelyezkedését, kiterjedését meghatározó, állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis alapján készített helyszínrajz vagy térkép-kivágat,

2. a tervezett tevékenység jellegétől, kiterjedésétől vagy a védett műemléki érték nagyságától, a jellegétől függően

2.1. építmény esetében legalább 1:100 vagy 1:50 méretarányú,

2.2. az építmény vagy az érintett építményrész, illetve a képző- vagy iparművészeti alkotást jelentő tartozék esetében a tárgy jellegétől függő, legalább 1:20 vagy 1:5 méretarányú,

2.3. védett történeti kert vagy védett műemléki érték telkén elhelyezkedő védett park esetén az 1000 m²-t meg nem haladó területtel 1:200, nagyobb terület esetén 1:500 vagy 1:1000, az 50 hektárt meghaladó kiterjedés esetén 1:2000 méretarányú,

2.4. védett temető és temetkezési emlékhely esetén 1000 m²-t meg nem haladó területtel 1:200, nagyobb terület esetén 1:500 vagy 1:1000 méretarányú, alakhű

műemlék-felmérési dokumentáció a beavatkozás előtti állapotról,

3. a beavatkozás előtti vagy az azt követő állapot leírása és fotódokumentációja a védett műemléki értékről és környezetéről vagy a tervezett vagy a megvalósult tevékenységgel érintett alkotórészéről, beépített berendezéséről, felszereléséről, illetve képző- vagy iparművészeti és egyéb tartozékáról,

4. a szükséges szakági munkarészek, dokumentációk a tervezett tevékenység jellegének megfelelő diagnosztikai szakvélemény:

4.1. faanyag munkái esetén faanyagvédelmi szakvélemény,

4.2. utólagos falszigetelés és teljes homlokzat-helyreállítás esetén épületdiagnosztikai szakvélemény.

B. A TERVEZETT TEVÉKENYSÉG TERVE

1. a tervezett tevékenység végzésének pontos helyszínét, földrajzi kiterjedését is meghatározó, az A. pont 1. pontjában meghatározott térkép-kivágra illeszthető helyszínrajz,

2. az érintett védett műemléki érték egésze vagy része, alkotórészét, tartozékát képező képző- vagy iparművészeti alkotás pontos megjelölése,

3. a tervezett tevékenységet részletesen ismertető és a védett műemléki értékre, illetve annak érvényesülésére kifejtett várható hatást bemutató műleírás, figyelembe véve és elemezve a műemléki érték egészét és a környezetet,

4. a tervezett tevékenységgel érintett részre vonatkozó alaprajzok, metszetek, nézetrajzok, részletrajzok, látványtervek az A. pont 2. pontjában meghatározott méretarányban és léptékben.

C. A TERVEZETT TEVÉKENYSÉG SAJÁTOS TERVE

1. a B. pont 1-3. pontjában meghatározott tartalmi elemek,

2. a védett műemléki érték egészének vagy egyes részeinek, szerkezeti elemeinek eredeti összefüggésrendszeréből történő eltávolítása, egészének áthelyezése esetén:

2.1. az elemekre bontás és szétszerelés részletes terve,

2.2. az elhelyezés megvalósításának részletes műszaki leírása és terve,

2.3. szállítási, raktározási előírások ismertetése,

2.4. a kérelmező nyilatkozata a szállítási és raktározási előírásoknak megfelelő körülményeiről és biztonságáról, valamint

2.5. a befogadó nyilatkozata az új helyen történő elhelyezés és a folyamatos megóvás feltételeinek teljes körű biztosításáról,

3. a műemlék homlokzatán vagy külső felületén a 38. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott szerelvény, tárgy elhelyezése esetén, annak jellegétől függően:

- ➡ 3.1. a gépészeti egység szerkezetének, anyagának, a felirat betűtípusának meghatározása, színezése, a megvilágítás módja, valamint a védett műemléki értékhez való csatlakoztatása műszaki megoldásának részlettervei, valamint
- ➡ 3.2. a beavatkozás mértékétől függően a tervezett elhelyezés melletti 2-2 tengelyt magába foglaló homlokzatszaksaszt ábrázoló 1:50 léptékű terv,
- ➡ 3.3. a tervezett fényforrás pontos helyét és elhelyezésének módját tartalmazó terv,
- ➡ 3.4. a fényforrás alkalmazásának célját és módját, ideértve a fénysugár rögzített vagy helyzetét változtató alkalmazását,
- ➡ 3.5. a fényforrás fényerejére, fényminőségére (különösen fókuszáltság mértéke, színhőmérséklet), hatótávolságára, az üzemeltetés időbeliségére (különösen napszak, szezonális) vonatkozó adatok, valamint
- ➡ 3.6. a fényforrásnak a műemlékre várhatóan érvényesülő hatását bemutató, látványterveket is tartalmazó hatáselemzés,
- ➡ 4. utólagos falszigetelés és teljes homlokzat-helyreállítás esetén a szomszédos épületeket vagy az utcaképet is ábrázoló látvány- és színezési terv,
- ➡ 5. védett történelmi kert vagy védett műemléki érték telkén elhelyezkedő védett park esetén az építési vagy kertépítészeti munkák, fás szárú növényzet telepítése jellegének megfelelő szakági terv.

➡ D. AZ ÉPÍTÉSTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS DOKUMENTÁCIÓ

- ➡ 1. a vonatkozó szakirodalom jegyzetekkel kiegészített ismertetése,
- ➡ 2. forráskutatás (releváns írott források, térképek, tervek, fényképek, ábrázolások, szóbeli visszaemlékezések),
- ➡ 3. részletes külső és belső építészeti leírás,
- ➡ 4. értékleltár a 10. mellékletben meghatározott tartalmi elemekkel,
- ➡ 5. építéstörténet és telektörténet összefoglalása a korábbi állapotok változásainak leírásával,
- ➡ 6. felhasznált irodalom és források jegyzéke,
- ➡ 7. a releváns felhasznált (különösen az ábrázolásos és a levéltári) források másolatai,
- ➡ 8. javaslat a további tudományos vagy roncsolásos kutatásra, kutatói megfigyelésre,
- ➡ 9. összefoglaló értékelés,
- ➡ 10. a védett műemléki érték megőrzésére és fenntartására vonatkozó szakértői javaslat.

➡ E. A KERTTÖRTÉNETI TUDOMÁNYOS DOKUMENTÁCIÓ

- ➡ 1. a D. pont szerinti építéstörténeti tudományos dokumentáció tartalmi elemei, továbbá
- ➡ 2. a forráskutatás, kiegészülve a hazai vagy nemzetközi kertművészeti kapcsolatok feltárásával; közpark vagy intézményi kert esetében a településtörténeti, intézménytörténeti összefüggések, a park vagy kert fejlődésében betöltött szerep tárgyalásával, a kerttervezők mellett lehetőség szerint a létesítéstől a napjainkig tartó felsorolásával, jelentőségük és a hozzájuk köthető tevékenységek ismertetésével,
- ➡ 3. a részletes szakszerű leírás, a kertépítészeti struktúra, stílus, alkotóelemek bemutatása, élő és élettelen védett műemléki értékeinek megjelenésére és összefüggéseire,
- ➡ 4. az értékleltár a 10. mellékletben meghatározott és a történeti kertre vonatkozatható tartalmi elemekkel, a műemléki értéket képviselő összes szerkezeti és kertépítészeti elem, növényzet, továbbá az elpusztult vagy elbontott elemekre utaló nyomok tételes összegyűjtése, építéstörténeti és kertművészeti szempontú rendszerezése,
- ➡ 5. az építéstörténeti és telektörténeti összefoglalás különös tekintettel a kert kiterjedésének alakulására, a növényzet és kertépítészeti alkotóelemek változásaira,

☞6. a kert, illetve park fennmaradt történeti növényállományának differenciált meghatározása, értékelése,

☞7. a mai állapot értékelése a kert, illetve park kiterjedése, határai, a területrészek aktuális védettségének, tulajdonviszonyainak, művelési módjainak, valamint a kert a település, régió zöldfelületi rendszerében betöltött szerepe szempontjából,

☞8. ha korábban régészeti módszerekkel történő kutatásra, dokumentáció összeállítására került sor, az eredmények összefoglalása, releváns információk, valamint a dokumentáció hivatkozása,

☞9. javaslat a régészeti módszerekkel történő kutatásra, a növényállomány megőrzésére, kezelésére, gondozására vonatkozó fontossági és logikai sorrendjének felállításával.

☞F. A KUTATÁSI TERV

☞1. a B. pont 1. vagy 2. pontjában meghatározott tartalmi elemek,

☞2. ha rendelkezésre áll, a korábbi átalakítások történetének összefoglalását is tartalmazó - építéstörténeti tudományos dokumentáció eredményeinek bemutatása,

☞3. a roncsolásos beavatkozással, védett történeti kert vagy védett műemléki érték telkén elhelyezkedő védett park esetén a régészeti módszerekkel történő kutatással érintett felületek illetve területek kiterjedésének és elhelyezkedésének leírása és ábrázolása,

☞4. kutatási szakterületenként a kutatás célja.

☞G. KUTATÁSI DOKUMENTÁCIÓ

☞1. az A. pont 1-3. pontjában meghatározott munkarészek felhasználásával a tevékenység kutatási naplója és az elvégzett beavatkozásokat követő állapot állapotdokumentációja,

☞2. a kutatás tárgyát képező védett műemléki érték történeti leírása,

☞3. a kutatás alkalmazott módszerei,

☞4. a kutatás folyamatának leírása, rajz- és fényképmellékleteket tartalmazó dokumentálása,

☞5. a kutatás eredményeinek összegzése és kiértékelése.

☞H. A RESTAURÁLÁSI TERV

☞1. a B. pont 2-3. pontjában meghatározott tartalmi elemek,

☞2. a beavatkozás célja, mértékének indoklása,

☞3. állapotdokumentáció a károsodások fajtáinak, mértékének és kiterjedésének rajzi vagy fotó (kártérkép) ábrázolásával,

☞4. restaurátori kutatási dokumentáció,

☞5. a restaurálás során használandó, anyagok, eljárások, módszerek leírása,

☞6. a restaurálás kiterjedését bemutató áttekintő- és részletrajzok vagy fotók, a különböző típusú beavatkozások megítéléséhez alkalmas módon,

☞7. amennyiben a restaurálás nem az őrzési helyen történik a C. pont 2. pontjában meghatározott dokumentáció.

☞I. A RESTAURÁLÁSI DOKUMENTÁCIÓ

☞1. a H. pont 1. pontjában meghatározott munkarészek felhasználásával a tevékenység restaurálási naplója és az elvégzett beavatkozásokat követő állapot állapotdokumentációja és a tevékenység eredményeinek részletes kiértékelése,

☞2. az elvégzett technikai, technológiai, anyagi beavatkozások, kezelések, kiegészítések és a mindezek során alkalmazott anyagok és módszerek leírása, rajz- és fényképmellékleteket tartalmazó dokumentálása és kiértékelése,

☞3. a további fenntartást biztosító kezelésre és megőrzésre vonatkozó javaslatok.

☞10. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az értékleltár adattartalma és felépítése

I. Az értékleltár tartalmával kapcsolatos általános követelmények:

1. Az értékleltár adattartalmát és felépítését a műemlék egészére vagy az eljárás tárgyát képező tevékenységgel érintett részére vonatkozóan - értelemszerűen - kell alkalmazni.

2. Minden értékleltárba felvett elemhez meg kell adni az egyedi azonosító számát, megnevezését, leírását (jelleg, anyag, szerkezet, technológia, megközelítő méret), datálását, fotóját, valamint a lehetséges elemtípusok meghatározását, darabszámát, szükség esetén az állapotra, veszélyeztetettségre utaló megjegyzést.

3. Az értékleltárnak ki kell térnie a védett műemléki érték tömeg- és térkapcsolatainak, homlokzatainak, a felszínen látható értéket képviselő összes szerkezeti elemének, tartozékának, díszének, berendezési tárgyának, továbbá az elpusztult vagy elbontott elemekre utaló nyomok tételes, leltárszerű leírására, datálására, továbbá a takart szerkezetekre, díszítésekre, másodlagosan felhasznált elemekre utaló látható nyomok rögzítésére, a megfigyelt jelenségek alapján a feltárható rejtett műemléki értékek meghatározására, építéstörténeti szempontú rendszerezésére.

II. Az értékleltár adattartalma:

A. AZONOSÍTÓ ADATOK:

1. Helyszín megnevezése (építmény együttes esetén az építmények felsorolása)

2. Település, településrész; megye

3. Cím

4. Helyrajzi szám

5. EOVSZ vagy WGS84 földrajzi koordináták

6. Nyilvántartási azonosítója (együttes esetén az alkotórészek nyilvántartási azonosítójának felsorolása), műemléki törzsszám

7. Adatfelvevő neve, elérhetősége; aláírás

8. Adatfelvétel dátuma

B. ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY

1. ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY ALAPADATAI

1.1. Épület/építmény megnevezése

1.2. Építményfajta

1.3. Típus

1.4. Jellemző stílus

1.5. Jellemző datálás

1.6. Eszmei értékek

1.7. Jelentőség

1.8. További védelem (országos, helyi védelem)

2. A HOMLOKZATKÉPZÉS ÉS A DÍSZÍTMÉNYEK ANYAGAI, SZERKEZETEI

2.1. Előépítmények

2.2. Homlokzatok

2.3. Tető és tetőfelépítmények

3. VÉDETT MŰEMLEKI ÉRTÉKEK HELYISÉG ADATLAPJA

3.1. A helyiség

3.1.1. helye (épületszint, épületrész)

3.1.2. száma

3.1.3. megnevezése

3.1.4. aktuális funkciója

3.1.5. történeti rendeltetése

3.1.6. mérete, alapterülete, belmagassága

3.2. Térrelhatárolás történeti értéket képviselő anyagai, szerkezetei, díszítményei

- ☞ 3.3. Beépített történeti berendezések
- ☞ 3.4. Történeti épületgépészeti berendezések szerkezetei és fragmentumai
- ☞ 3.5. Történeti épületvillamossági berendezések szerkezetei és fragmentumai
- ☞ 3.6. Egyéb belső történeti épületszerkezetek, felszerelések, fragmentumok

☞ C. TÖRTÉNETI KERT VAGY PARK

☞ 1. TÖRTÉNETI KERT VAGY PARK ALAPADATAI

- ☞ 1.1. Kert kiterjedése (az érintett földrészletek helyrajzi számának felsorolása)
- ☞ 1.2. Típus
- ☞ 1.3. Stílus
- ☞ 1.4. Jellemző datálás
- ☞ 1.5. Eszmei értékek
- ☞ 1.6. Jelentőség
- ☞ 1.7. További védelem (országos, helyi védelem)

☞ 2. A TÖRTÉNETI KERT VAGY PARK ÉPÍTETT SZERKEZETEI, ELEMEI, FRAGMENTUMAI

- ☞ 2.1. Kert (kertrész) szerkezeti és tagoló elemei
- ☞ 2.2. Önálló kertrész, tájépítészeti elem
- ☞ 2.3. Kerti építmények vagy műalkotások
- ☞ 2.4. Egyéb kerti alkotások
- ☞ 2.5. Kerti műszaki műtárgyak

☞ 3. A TÖRTÉNETI KERT VAGY PARK JELENTŐS TÖRTÉNETI NÖVÉNYÁLLOMÁNYA

☞ D. TEMETŐ

☞ 1. TEMETŐ ALAPADATAI

- ☞ 1.1. Temető, temetőrész kiterjedése (az érintett földrészletek helyrajzi számának felsorolása)

- ☞ 1.2. Típus
- ☞ 1.3. Stílus
- ☞ 1.4. Jellemző datálás
- ☞ 1.5. Eszmei értékek
- ☞ 1.6. Jelentőség
- ☞ 1.7. További védelem (országos, helyi védelem)

☞ 2. A TEMETŐ ÉPÍTETT SZERKEZETEI, ELEMEI, FRAGMENTUMAI

- ☞ 2.1. Temető (temetőrész) szerkezeti és tagoló elemei
- ☞ 2.2. Önálló (parcellánál nagyobb) temetőrészek
- ☞ 2.3. Építmények vagy műalkotások
- ☞ 2.4. Síremlék, sírjel és díszítmények, felirat, címer
- ☞ 2.5. Ikonográfia jellegzetességek

☞ 3. A TEMETŐ JELENTŐS TÖRTÉNETI NÖVÉNYÁLLOMÁNYA

☞ E. KÖZTÉRI SZOBOR, PLASZTIKA

☞ 1. Alapadatok

- ☞ 1.1. Elhelyezkedése
- ☞ 1.2. Típus
- ☞ 1.3. Stílus
- ☞ 1.4. Jellemző datálás
- ☞ 1.5. Eszmei értékek, összefüggésrendszer
- ☞ 1.6. Jelentőség
- ☞ 1.7. További védelem (országos, helyi védelem)

☞ 2. Szerkezete, elemei, részei

- ☞ 3. Ikonográfia jellegzetességek
- ☞ 4. Kapcsolódó elemek

☞ F. MELLÉKLETEK

- ☞ 1. Arányos alaprajzi vázlatok szintenként, nézetrajzok
- ☞ 2. Térkép-kivágat, helyszínrajz (kivágat azonosítási adatai: térképlap száma, térkép vetülete és méretaránya)
- ☞ 3. Fotódokumentáció

☞ 11. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

☞ **Állapotfelvételi adatlap a műemlékek rendszeres örökségvédelmi felügyeletéhez**

☞ I. Az állapotfelvételi adatlap tartalmával kapcsolatos általános követelmények

☞ 1. Az állapotfelvétel adattartalmát és felépítését a műemlék egészére vagy a szemle tárgyát képező érintett részére vonatkozóan - értelemszerűen - kell alkalmazni.

☞ 2. Minden állapotfelvételi adatlapba felvett műemléki értékhez meg kell adni az - értékleltár szerinti - egyedi azonosító számát, megnevezését, műszaki állapotjelzőjét, rövid leírását (hibajelenség, hiba kiterjedése, oka), fotóját, valamint a javasolt beavatkozást és a beavatkozás ütemezését.

☞ II. Az állapotfelvétel adattartalma:

☞ 1. AZONOSÍTÓ ADATOK

☞ 1.1. Műemléki törzsszám

☞ 1.2. Nyilvántartási azonosítója

☞ 1.3. Műemlék építmény megnevezése

☞ 1.4. Műemlék elhelyezkedése

☞ 1.4.1. Település, településrész; megye

☞ 1.4.2. Cím

☞ 1.4.3. Helyrajzi szám

☞ 1.4.4. EOVS vagy WGS84 földrajzi koordináták

☞ 1.5. Adatfelvevő adatai

☞ 1.5.1. Adatfelvevő intézmény neve, címe

☞ 1.5.2. Adatfelvevő neve, elérhetősége; aláírás

☞ 1.6. Adatfelvétel dátuma

☞ 1.7. Jegyzőkönyv hivatkozási száma

☞ 2. TULAJDONOSI / VAGYONKEZELŐI ADATOK

☞ 2.1. Tulajdonos neve, címe, elérhetősége

☞ 2.2. Vagyonkezelő

☞ 2.3. Hasznosító (üzemeltető)

☞ 2.4. Egyéb jogcím

☞ 3. MŰSZAKI PARAMÉTEREK

☞ 3.1. Szintszám

☞ 4. RENDELTETÉS ÉS FUNKCIÓ

☞ 4.1. Eredeti rendeltetés

☞ 4.2. Jelenlegi hasznosítás (új funkciók)

☞ 4.3. Javaslat a méltó használat módjára

☞ 5. ÁLLAG, ÁLTALÁNOS ÁLLAPOT

☞ 5.1. Általános állapot: 5 - kifogástalan, felújított; 4 - jó, átlagos; 3 - közepes (főként esztétikai hibákkal); 2 - pusztuló (szerkezeti károsodás nyomaival); 1 - elpusztult, lebontva

☞ 5.2. Átalakítottság mértéke

☞ 5.3. Korábbi intézkedések

☞ 5.4. Általános javaslat az állapotjavításra

☞ 6. VESZÉLYEZTETETTSÉG

☞ 6.1. Veszélyeztetettség mértéke: 5 - súlyosan veszélyeztetett; 4 - veszélyeztetett; 3 - mérsékelten veszélyeztetett; 2 - nem veszélyeztetett; 1 - nem megállapítható

7. AZ ÉRTÉKLELTÁR SZERINTI MŰEMLEKI ÉRTÉKEK MŰSZAKI ÁLLAPOTFELVÉTELE

 7.1. Műszaki állapotjelzők: 7 - kiváló (helyenként kisebb felületi avulás); 6 - jó (helyenként kisebb felületi hibák, károsodások); 5 - megfelelő (jól látható felületi avulás); 4 - közepes (helyenként hibák, károsodások); 3 - rossz (helyi anyaghibák, szerkezeti károk); 2 - nagyon rossz (összefüggő anyaghibák, szerkezeti károk); 1 - műemléki értékét elvesztette; 0 - hiányzik (nem ellenőrizhető)

8. KAPCSOLÓDÓ OBJEKTUMOK

 8.1. Együttes: megnevezés, törzsszám, nyilvántartási azonosító

 8.2. Épített alkotórész: megnevezés, törzsszám, nyilvántartási azonosító

 8.3. Tartozék: megnevezés, törzsszám, nyilvántartási azonosító

 8.4. Megjegyzések

9. MELLÉKLETEK

 9.1. Térkép-kivágat

 9.2. Fotódokumentáció

 9.3. Jegyzőkönyv

 [12. melléklet a 496/2016. \(XII. 28.\) Korm. rendelethez](#)

A települési örökségvédelmi hatástanulmány tartalma

 A települési örökségvédelmi hatástanulmány szöveges dokumentum, azonosításra alkalmas térképi ábrázolással, fotókkal és egyéb adatokkal, amely legalább az alábbiakat tartalmazza:

 1. Örökségvédelmi vizsgálat:

 a) A település történeti leírása (a történeti település- és tájszerkezet alakulása, a történeti településmag),

 b) A település régészeti örökségének felmérése újonnan beépítésre szánt területnek kijelölt terület esetén terepbejárással,

 c) A védett műemléki értékek települési értékleltára, amely érték-kataszterben tartalmazza:

 ca) a világörökségi, és a világörökségi várományos helyszínek és területeket,

 cb) az országos építészeti örökség elemeit,

 cc) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeket és a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket.

 d) A helyi építészeti örökség települési értékleltára, amely érték-kataszterben az önkormányzati főépítész által meghatározottak szerint tartalmazza a helyi építészeti örökség országos vagy helyi védelemre méltó elemeit:

 da) településszerkezetet,

 db) telekstruktúrát és az utcavonal-vezetést,

 dc) utcaképet vagy utcakép részletet,

 dd) egyéb településkarakter elemeket,

 de) építményrészletet vagy az alkalmazott anyaghasználatot, tömegformálást, homlokzati kialakítást,

 df) táj- és kertépítészeti alkotást, egyedi tájértéket, növényzetet,

 dg) szobrot, képzőművészeti alkotást, utcabútort.

 2. A rendezés során tervezett változások hatáselemzése:

 a) A települési értékleltárban szereplő elemek vonatkozásában releváns rövid és középtávon tervezett változások ismertetése.

 b) Az a) pontban szereplő változások hatásai:

 ba) a régészeti örökségre,

 bb) a történeti településre, település- és tájszerkezetre,

 bc) a települési értékleltárban szereplő műemléki értékekre.

☞ 3. Az értékvédelmi terv tartalmazza:

- ☞ a) az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontok és követelmények, valamint
- ☞ b) az önkormányzati feladatok meghatározását.

☞ 13. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

☞ **A döntéshozó örökségvédelmi hatástanulmány és az értékvédelmi terv részletes tartalma**

☞ 1. Vizsgálat: szöveg, térképi ábrázolás, fotók azonosításra alkalmas adatokkal és formában:

- ☞ a) történeti leírás és a változással érintett területen
- ☞ aa) régészeti örökség felmérése esetén terepbejárás,
- ☞ ab) műemléki értékek felmérése, települési értékleltár felvétele szemrevételezéssel,
- ☞ b) természet, táj, tájhasználati és településszerkezeti összefüggések,
- ☞ c) településkép és utcaképek,
- ☞ d) településszerkezet és területhasználat,
- ☞ e) településkarakter: telekszerkezet és telekhasználat, beépítési mód és épülettípusok,
- ☞ f) védettségek felsorolása (régészeti, műemléki, világörökségi érintettség),
- ☞ g) az örökségi értékek elemzése,
- ☞ h) területhasználat és területi állapot a kulturális örökség összefüggésrendszerében.

☞ 2. Változtatási szándékok: a tér- és időbeli folyamatok szöveges és összehasonlító térképi vagy grafikus megjelenítése:

- ☞ a) településhálózati és tájhasználati változás,
- ☞ b) településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás,
- ☞ c) infrastrukturális változás,
- ☞ d) műemléki értékek felmérése esetén a középtávon tervezett, a települési értékleltárban szerepeltetett létesítmények megjelenését érintő beavatkozások megnevezése és rövid ismertetése.

☞ 3. Hatáselemzés szöveges és ábrázolt formában a különböző hatásterületek kijelölésével:

- ☞ a) történeti településszerkezetet érintő következmények,
- ☞ b) természeti, táji hatások,
- ☞ c) a vizsgált érték feltárulásának változásai,
- ☞ d) régészeti emlékek, műemléki értékek feltárhatóságának, megmaradásának, elfedésének, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei,
- ☞ e) műemlékek megújulásának és fenntarthatóságának gazdasági lehetőségei,
- ☞ f) környezeti terhelések és az épített örökség műszaki állapotának összefüggései,
- ☞ g) folyamatok iránya, visszafordíthatósága,
- ☞ h) kárenyhítés lehetősége, költsége, illetve ellentételezésének lehetőségei.

☞ 4. A műemléki értékek tekintetében települési értékleltár tartalmazza:

- ☞ a) az építészeti örökség országos védelemre (védett műemléki érték) méltó létesítményeinek azonosító adatait (megnevezés, cím, helyrajzi szám, jellemző fénykép),
- ☞ b) a közterület felé eső homlokzatok, nézetek megőrzendő, az építészeti kialakítás karaktere szempontjából jelentős értékeit,

☞c) a létesítmények további - szemrevételezéssel megállapítható - értékeit.

☞5. Az értékvédelmi terv tartalmazza:

- ☞a) az értékek meghatározását és tudományosan megalapozott rangsorolását,
  - ☞b) az értékleltárban szerepeltetett értékek megőrzését biztosító szempontokat és követelményeket,
  - ☞c) az értékleltárban szerepeltetett értékek védelmét biztosító feladatok meghatározását,
  - ☞d) az értékvédelemre irányuló tevékenységek prioritásainak meghatározását, ütemezését, felelőseinek megnevezését.
-

TARTALOMJEGYZÉK

496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet	1
a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról	1
I. FEJEZET	1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	1
1. A rendelet hatálya	1
2. Értelmező rendelkezések	1
3. Az örökségvédelmi hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv kijelölése	2
4. Az örökségvédelmi tanácsadó testületek	2
II. FEJEZET	3
A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG VÉDELME	3
5. A nyilvántartott régészeti lelőhelyekre és a régészeti feltárás elvégzésére vonatkozó általános követelmények	3
6. Bejelentésköteles feltárási tevékenységek, valamint a fémkereső műszer hivatás gyakorlásához szükséges használatának bejelentése	6
7. A megelőző feltárás részletes szabályai	7
8. A nagyberuházással kapcsolatos régészeti feladatellátás általános szabályai	10
9. A régészeti leletek és emlékek elhelyezése, megőrzése	13
10. A bejelentésköteles régészeti tevékenységekkel kapcsolatos hatósági feladatok	14
11. A régészeti feltárás engedélyezése	14
12. Fémkereső műszer használatának engedélyezése	16
13. Régészeti örökségvédelmi engedélyezési eljárás	17
14. A hatóság régészeti örökséggel kapcsolatos ellenőrzési feladatai	18
III. FEJEZET	18
A MŰEMLEKI ÉRTÉKEK VÉDELME	18
15. A műemléki érték védelmére vonatkozó követelmények	18
16. A védett műemléki érték megőrzésére vonatkozó követelmények	19
17. A műemlékvédelem sajátos tárgyai megőrzésére vonatkozó különleges követelmények	20
18. A műemléki érték felkutatásának, az értékleltár felvételének és a védett műemléki érték kutatásának különös szabályai	21
19. A védett műemléki érték restaurálásának követelményei	22
20. Veszélyeztetett műemlékek megőrzése	22
21. Bejelentéshez kötött tevékenységek	23

22. Örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységek	24
23. A bejelentéshez vagy örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos szabályok	24
24. A hatóság védett műemléki értékkel kapcsolatos feladatai és eljárásainak közös szabályai	25
25. Bejelentés és tudomásulvétel védett műemléki érték esetén	26
26. Az örökségvédelmi engedélyezési eljárás műemlék esetén	27
27. Az összevont örökségvédelmi engedélyezési eljárás	28
28. Az örökségvédelmi eljárásokra vonatkozó mentességi feltételek	29
29. A külön jogszabályban meghatározott adó- és illetékkedvezményekkel kapcsolatos igazolás védett műemléki érték esetén	29
30. A hatóság örökségvédelmi felügyeleti feladatai és a védett műemléki érték ellenőrzésének szabályai	30
31. Az örökségvédelmi felügyeleti intézkedés szabályai védett műemléki érték esetén	31
32. A helyreállítási kötelezés védett műemléki érték esetén	32
33. Az örökségvédelmi fennmaradási tudomásulvétel a védett műemléki értéket érintő beavatkozások esetén	32
IV. FEJEZET	33
A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG ÉS A MŰEMLEKI ÉRTÉK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS KÖZÖS SZABÁLYOK	33
34. Az egybefoglalt örökségvédelmi engedélyezési eljárás szabályai	33
35. Az örökségvédelmi hatástanulmány	33
36. A kulturális örökség védetté nyilvánított ingatlanelemeinek vagyonátruházása	34
V. FEJEZET	34
AZ ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZAKHATÓSÁG ELJÁRÁSA ÉS AZ ÖRÖKSÉGVÉDELMI SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLATÁNAK SZABÁLYAI	34
37. A hatóság szakhatósági eljárása és a szakkérdés vizsgálata	34
38. Az örökségvédelmi szakhatósági eljárás és szakkérdés vizsgálata régészeti lelőhely, régészeti védőövezet esetén	35
39. Az örökségvédelmi szakhatósági eljárás és szakkérdés vizsgálatának szabályai a védett műemléki érték esetén	36
VI. FEJEZET	37
A HATÓSÁG ÖRÖKSÉGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS NEM HATÓSÁGI FELADATAI	37

40. A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában adott szakmai vélemény örökségvédelmi szempontjai	37
41. A hatóság nem hatósági örökségvédelmi feladatainak ellátása	38
VII. FEJEZET	38
A KULTURÁLIS JAVAK VÉDELME	38
42. A kulturális javakkal kapcsolatos hatósági feladatok	39
43. A kulturális javakkal kapcsolatos nem hatósági feladatok	40
44. Az államot megillető elővásárlási jog gyakorlása a kulturális javak tekintetében	40
45. A régészeti korú tárgyakra vonatkozó szabályok	40
VIII. FEJEZET	41
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	41
1. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	41
A járási hivatalok és illetékességi területük az örökségvédelmi feladatok tekintetében	41
2. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	42
Feltárás megkezdéséről szóló bejelentés adattartalma	42
3. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	42
Lelőhely-bejelentő adatlap adattartalma	42
4. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	42
Bejelentéshez kötött feltárási tevékenység bejelentésének és mellékleteinek adattartalma	42
5. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	43
A régészeti feladatellátás költségeire alkalmazható legmagasabb hatósági árak	43
6. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	45
Régészeti korú tárgyak tulajdonjogának átruházását megelőző bejelentés adattartalma	45
7. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	45
Feltárási engedély iránti kérelem és mellékletei adattartalma	45
8. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	46
A leletanyag végleges befogadásáról szóló nyilatkozat adattartalma	46
9. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	46
Bejelentéshez kötött tevékenység bejelentésének vagy az örökségvédelmi engedély iránti kérelemnek és mellékleteinek adattartalma	46
10. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	49
Az értékleltár adattartalma és felépítése	50
11. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	52

Állapotfelmérési adatlap a műemlékek rendszeres örökségvédelmi felügyeletéhez	52
12. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	53
A települési örökségvédelmi hatástanulmány tartalma	53
13. melléklet a 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez	54
A döntéshozó készítő örökségvédelmi hatástanulmány és az értékvédelmi terv részletes tartalma	54